

Türi Rahvaleht

LÜHIDALT

Valge Maja juubeliaasta võeti kokku digiraamatuga

Valge Maja juubeliaasta, kuhu mahtus meenutusi, kokkusaamisi, koduloo uurimist ja ajastupidu võeti kokku eelmise aasta viimastel päevadel ilmunud digiraamatuga “Sajand Valge Majaga”.

Sellesse aastasse mahtus palju kokkusaamisi ja rõõmsaid kohtumisi kunagises koolimajas, tänases vallavalitsuse hoones.

Väga tore oli kuulda meenutusi nende suust, kes olid tulnud oma kunagist koolimaja uudistama. Et siin oli see klass, siis tehti seda ja seal toda. Mis sellest, et see kõik oli aastate eest, meenutused kunagistest õpiaastastest olid endiselt värsked ja täis emotsioone.

Aasta, mis algas kunagiste kooliõpilaste külaskäikudega ja lehelugudega kevadel, tipnes suvel ajastupeoga ning sai joone alla sügisel purskkaevu avamise ja meenutuste õhtuga.

Rahvalehe veergudel jagasid oma mälestusi Sirli Kriisa, Ülle Tammela-Viilipus ja Mati Urve. Lisaks on raamatusse saanud mõned lood Türi kihelkonna ajalooramatutest. Viimati ilmunud raamatust pärineb pikem ülevaade Türi koolielust aastatel 1961-1969 Silva Kärnerilt ja varasematest raamatutest Kristel Leifi ja Vello Vare meenutused. Samuti kenake pildivalik. Siinkohal kindlasti tänu Kaarel Aluojaile ja Rene Viljatile.

On olnud tore aasta see Valge Maja juubeliaasta.

Oleme siiralt tänulikult kõigile neile, kes selle aasta jooksul jagasid meenutusi või aitasid kaasa juubeliaasta sündmuste korraldamisele ja õnnestumisele. Täname kõiki, kes osalesid erinevatel sündmustel.

Valgele Majale head vastupidamist ka järgmisel sajal aastal!

TRIIN PÄRNA
VALGE MAJA 100 KORRALDUS-
TOIMKONNA JUHT

JÄRGMINE
TÜRI RAHVALEHT
ILMUB 6. VEEBRUARIL

Kaitseliidu Türi malevkond on 100-aastane

3. jaanuaril Türi kultuurikeskuses toimunud pidulikul sündmusel meenutati koos malevkonna liikmete, toetajate ja sõpradega malevkonna väärikat ajalugu, tänati liikmeid nende pühendumise eest ning tõsteti esile kaitseliidu olulist rolli meie kogukonna turvalisuse tagamisel ning isamaaliste väärtuste hoidmisel.

Aitäh kõikidele, kes on nende aastate jooksul oma panuse andnud – olgu see siis läbi teenistuse, toetuse või lihtsalt kohaloleku.

Soovime Türi malevkonnale palju õnne ja toimekat tegutsemist ka järgmiseks sajaks aastaks!

FOTO: TEET REIER

Aasta tegu ja aasta tegija 2024

Türi vallavalitsus kuulutas välja konkursi Türi valla aasta tegu ja aasta tegija 2024.

Konkursi eesmärgiks on väärtustada ning avaldada avalikku tunnustust igal aastal parimatele tegudele ja inimestele, kes on oma tööalase või ühiskondliku tegevusega silma paistnud Türi valla arendamisel; aidanud kaasa valla või mõne valla eluvaldkonna arengule; toonud Türi-le kui paikkonnale tuntuks; teinud teo, mis on vallale oluline ning mõjutanud positiivselt valla elanikke, nende väärtusi või olnud kõigile vallaelanikele eeskujuks.

Ettepanekuid aunimetus määramiseks võivad teha kõik isikud (füüsilised ja juriidilised), asutused ja ühendused. Taotlused, mis peavad sisaldama kandidaadi iseloomustust ja esitamise põhjendust, tuleb esitada kirjalikult ühel A4 leheküljel. Kandidaadi nõusolekul märgitakse avaldusele ka kandidaadi valikul antud kontaktandmed. Konkursi võitjatele antakse aunimetused ja auhinnad üle Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamise pidulikul avalikul üritusel Türi vallas.

Aasta küla 2024

Türi vallavalitsus kuulutas välja konkursi Türi valla aasta küla 2024. Konkursi tulemusena määratakse aunimetus Türi valla külale, mille elanikud on konkursiaastal väljapaistvalt tegutsenud küla arendamise ja külaelu edendamiseks. Aunimetus määramisel arvestatakse külakogukonna positiivset arengut ja omavahelist koostööd, küla heakorda ning külaelanike aktiivsust kultuuri- ja spordiürituste organiseerimisel, üritustel osalemisel ning oma küla tutvustamisel. Aasta küla konkursi võitjale määratakse Türi valla eelarvest rahaline preemia 500 eurot ja lisaks tunnustatakse võitjat üheks aastaks rändauhinnaga Küla Valgus.

Talvisest teehooldusest Türi vallas

Talviste teelude parandamiseks puhastatakse Türi vallas lumest kõik kasutuses olevad vallale kuuluvad teed ja avaliku kasutusega erateed.

Teatud tingimustel tehakse lumetõrjet ka avaliku kasutusest erateedel, mis viivad aasta ringi alalise elukohana kasutatavate majapidamisteni. Oluline on, et erateede omanikud hoolitseksid oma teede seisukorra eest, et need oleksid lumetõrjeks sobivad.

Millal algab lumetõrje?

Türi linna ning Käru, Väätsa, Särevere, Oisu alevike ja Türi-Alliku ning Kabala külade tiheasustusega aladel alustatakse lumetõrjet, kui lumekihi paksus ületab 8 cm. Maapiirkondade teedel algab lumetõrje, kui koheva lumekihi paksus ületab keskmiselt 10 cm.

„Aasta tegu 2023” nominendid - Kati Spordiklubi liikumispidu, Oisu kandi liikuma kutsumad üritused, Vabaduse tänava rekonstrueerimine, sündmus “Türi traktor 2023” ning Villevere leiutajate festival. FOTO: TEET REIER

Ettepanekuid aunimetus määramiseks võivad teha kõik isikud (füüsilised ja juriidilised), asutused ja ühendused.

Nii aasta teo, tegija kui ka aasta küla puhul loetakse tähtsajaliselt esitatuks ettepanekud, mis on esitatud Türi vallavalitsusele elektrooniliselt e-posti aadressil vallavalitsus@tyri.ee või postiaadressil Türi vald, Türi linn, Hariduse tn 3, 72213 ajavahemikul 13.-30. jaanuar 2025.

Kust leida teavet lumetõrje piirkondade kohta?

Türi vald on jagatud erinevateks lumelükkamise piirkondadeks, mida saab vaadata Türi valla veebilehelt Talihoolduse rubriigist. Kaardilt leiata ka lumetõrje eest vastutavad teostajad ja hooldatavad teed.

Kuidas probleemidest teatada?

Kõige mugavam viis talihoolduse probleemidest teatamiseks on mobiilirakendus Anna Teada. Saadaval nii Apple Store kui ka Google Play poes. Rakenduses saab märkida probleemi asukoha, valida probleemi tüübi „Teed ja tänavad” ning lisada foto ja lühikese selgituse.

Taliteenistusega seotud murede korral saab ühendust võtta ka Türi halduse taristuspetsialisti Margus Kolliga 513 6018 või margus.koll@tyri.ee.

TOIMETAJALT

Talv on käes

No lõpuks ta siis tuligi. Uus aasta. Ja seejärel talv ka. Sai otsa see vihmane-sopane-sulalumeplälgane-lõputu hall detsember. Kolm jõuluaegset puhkepäeva möödusidki enamikul ilmselt suures halluses. Muidugi kui söömise-joomise vahelt juhtus jääma mahti aknast välja vaadata või kui lausa õues õnnestus käia. Minul näiteks õnnestus. Seeläbi julgen kinnitada, et minnes oli hall ja tulles oli samuti hall. Erandiks oli jõululaupäeva õhtu, mil kirikud ja kalmistud särasid tuledes. Me peame ikka kenasti meeles neid, kes siit juba igavikuteele läinud.

Kui vaadata veel korraks eelmisele aastale, siis kindlasti oli meil kõigil väiksemaid-suuremaid võite, aga kindlasti ka kaotusi. Mul näiteks erilist usku hasartmängudesse ei ole, küll aga püüan iga nädal meeles pidada, et osta üks lotopileti. On olnud mõned väikesed võidud, aga enamasti ikka kaotused. Selle pärast muidugi meelt ei heida, pigem ostan mõne pileti ka tulevikus.

Ja lahkumisi on olnud nii isiklikus plaanis, kui ka neid, mis mõjutavad rohkemaid. Üheks selliseks oli möödunud detsembris lahkunud loodusmees Fred Jüssi. Just jõulude ajal juhtusin vaatama temast tehtud dokkfilmi „Olemise ilu“. Filmi, kus nagu ei juhtugi midagi. Vaataja lihtsalt rändab Frediga ühest aastaajast teise ja filmi lõpuks on ehk jõudnud arusaamisele, et olemise ilu peitubki kohati mittemidagitegemises. Olgu selleks siis pilvede vaatamine või voolava vee kuulamine. Fredi sõnul võis ta teha seda tunde. Või siis kuulata vaikust mitte midagi kuulmata. Talvel on selleks kindlasti valge vaikus ehk lumevaikus. Keda suusarajale, kelgumäele või jääauku ei kisu, võibki lumevaikust kuulata.

Mida siis alanud aastaks pakutakse, lubatakse või ennustatakse? Tulevikust rääkides ongi see suures osas üks ennustamine. Ega vist ükski kaardipanija, numeroloogia asjatundja või tehisisintellekt suuda seda täna nii täpselt teha kui me tahaksime. Või mis elu see olekski, kui kõike ette teaks? Ometi haarame me üsna ahnelt kõikvõimalike ennustuste järele. Oleme kinni suurtes ennustajates nagu Vanga või Nostradamus, kes on ennustanud, et aastal 2025 on Euroopas midagi suurt tulemas, muutumas. Aga meile sobivad ka kohalikud Paukson, Mang ja Timmer, kes lubavad raha ja armastust. Eks mõlemat ole elus vaja. Esimest maksutõusude tõttu ja teist veelkord Jüssit tsiteerides: „Et olla oleks ilus“.

Kena ja toimekat aastat teile kõigile!

TEET REIER

NÄDALA PILT

Uue aasta esimeste päevade lumevaikust saavad nautida Türi väärikate pingil istuvad puukujud. Jõuluks said nad pähe punased päkapikumütsid, nüüd on paksu lumekorraga kaetud ja ootavad kevadet. FOTO: TIINA LIPPANT

Gustav Ernesaksa Fondi stipendiumi pälvis Tiiu Schüts

12. detsembril, Gustav Ernesaksa 116. sünniaastapäeval teatas Eesti rahvuskultuuri fondi Gustav Ernesaksa allfondi nõukogu, et tänavuse koorimuusika edendamise stipendiumi laureaat on Türi põhikooli muusikaõpetaja ja koorimuusika edendaja Tiiu Schüts.

Tiiu Schüts on ennast aastakümneid pühendanud koorimuusika edendamisele Türil ja Järvamaal, juhata-des mitmeid koore ning korraldades lauluvõistlusi ja festivale. Tema tööd on tunnustatud ka varem, tehes temast ühe silmapaistvama koorimuusika edendaja Järvamaal.

Stipendium antakse Tiiule pidulikult üle 9. veebruaril Eesti kooriühingu aastagalal.

Tagasivaade volikogu tööaastale

Üks aasta on jälle läbi saanud ja uuski jõudnud juba alata. Möödunud aasta oli täis erinevaid hetki, õppetunde, väljakutseid ja ka saavutusi. Aasta lõpp toob tihti kaasa tagasivaade sellele, mis on tehtud, samas seatakse ka uueks aastaks eesmärgid ja tehakse plaane.

Möödunud aastal toimus Türi vallavolikogus 12 istungit. Kõige pikem istung oli 27. juunil, kus oli päevakorras 15 punkti. Kokku oli 2024 aastal 115 päevakorra punkti. Volikogu otsuseid 56 ja määruseid 18. Seda on päris palju ja tehtud on tublisti tööd, samas annab see ka suurepärase aluse järgmise aasta eesmärkideks.

Eraldi märgin ära selle, et detsembrikuu volikogus oli kõigil volinikel võimalus toetada vähiravifondi Kingitud Elu. Hiiumaa vallavolikogu tegi algatuse vähiravifondi toetamiseks otse volikogu istungil. Türi vallavolikogu läks sellega kaasa ja nii sai tänu meie tublile vabatahtlikule Triinu Eplikule organiseeritud kogumiskast otse volikogu istungile. Koguti umbes 200 eurot. Lisaks on paljud volinikud juba pikka aega vähiravifondi püsiannetajad.

Uue aasta eesmärkide seadmine võib tunduda keeruline, eriti kui hinnata tänast olukorda ja vaadata väljakutseid, mis ees ootavad. Tihti on just keerulisemad ajad need, mis meid tegelikult õpetavad ja tuge-

vamaks teevad, sunnivad hoidma kokku ja töötama ühtsena meeskonnana, kus iga liige toob kaasa just enda oskused murekohtade lahendamisel.

Koostöö, usaldus ja üksteise toetamine on võtmetegurid, mis aitavad tulevikus edasi minna.

Olen täiesti kindel, et ka saabunud aastal teeb Türi vallavolikogu palju ja tõsist tööd. Ees ootavad 2025. aasta eelarve vastuvõtmine, arengukava parendamine ja uuesti kinnitamine. Lisaks veel palju teisi otsuseid ja määruseid.

Head Türi valla inimesed!

Ma soovin teile kõigile:

Tervist, õnne ja jõudu – et iga uus päev tooks teile rohkem elujõudu ja hingerahu. Olgu teie teed sirged ja südamed täidetud soojuse ning positiivsusega. Tervis on kõige alus, seega hoolige enda ja lähedaste heaolust.

Üksteise toetust ja koostööd – et me jääksime ühtseks kogukonnaks, kus toime-tame ühiselt ja aitame üksteist. Olgu meie tegemised ja sõnad alati täis hoolivust ja armastust, et iga meie lähedane tunneks end väärtustatuna ja toetatuna. Lähedaste toetus on elus üks tähtsamaid asju, mis annab meelerahu ja kindlustunde, et suudame üheskoos kõiki raskusi ületada.

Uusi võimalusi ja arengut – et uus aasta tooks endaga kaasa põnevaid algusi, uusi teadmisi, oskusi ja kogemusi.

Rõõmu ja rahu igasse päeva – et igas päevas oleks midagi, mis toob naeratuse näole ja südamesse soojust – olgu see siis saavutatud eesmärk või lihtsad igapäevaelu väikesed õnnestumised.

Türi vald on meie kodu, kus hoitakse üksteist ja väärtustatakse igat inimest.

Õnnelikku ja edukat uut aastat kõigile!

MARGE HIRTENTREU
Türi vallavolikogu esimees

Türi haldus 10

2. jaanuaril tähistas Türi haldus oma kümnendat sünnipäeva. Sel puhul on paslik teha pisike tagasivaade ajalukku ja ülevaade asutuse praegustest tegemistest. Türi haldus asutati 28. augustil 2014 Türi vallavolikogu otsusega nr 38. Otsuses oli kaks punkti:

1. Asutada 1. jaanuarist 2015 Türi vallale kuuluvate maaüksuste ning hoonete ja rajatiste, sh ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, kaugküttesüsteemi, elektrisüsteemi, tänavavalgustus-rajatiste ja -süsteemide, transpordi- ja muude infrastruktuurirajatiste ning kalmistute haldamiseks Türi vallavalitsuse hallatav asutus. 2. Asutatava asutuse nimetuseks määrata Türi Haldus.

2014. aasta sügisel kinnitas Türi vallavalitsus moodustatava asutuse juhatajaks Enn Mägeri, kes juhatas asutust kuni 17.12.2021, esimesed töötajad (juhiabi ja ehitusjuht) asusid tööle 2. jaanuaril 2015. Kokku asus 2015. aasta jooksul tööle 17 töötajat, neist 3 tulid OÜ-st Türi Elamu (majahoidjad, puhastusteenindaja); Türi vallavalitsuse „hinge kirjust“ energietik (hilisemalt tänavavalgustuse spetsialist) ja keskkonnaspetsialist (hilisemalt loomade heaoluspetsialist); Türi kommunaalasutusest kalmistuhoidjad, töödejuhataja ja heakorrajuhth.

Tänaseks on asutuses tööil 30 töötajat, sh esimesel aastal tööleasunutest 4 töötajat. Asutuse ülesanded on aastate jooksul täiene-nud ning lisandunud on uued töökohad ja seeläbi asunud tööle ka uusi inimesi. Hooajalisi töötajad kasutatakse üksikute juhtudel ja äärmisel vajadusel (2015 hooajalisi töötajaid 12). Alates 22.12.2021 on juhataja Elari Hiis.

Kümne tegutsemisaasta jooksul on asutusest kujunenud ühtne meeskond selle sõna kõige paremas mõttes. Meeskond, kes ei karda uusi ülesandeid ja väljakutseid, kes saab hakkama peaaegu kõigega, mis elu ette toob. Peaaegu aga ainult seetõttu, et vahel ei jagu lihtsalt inimesi, et saaksime ülesande endale täitmiseks võtta. Loomulikult on lisaks inimestele, kes on meie peamine vara, täiene-nud ka masinapark ja paranenud tööruumide olukord. Ammu on möödas need ajad, kui veetoru rikke korral tuli võtta torutangid ja sõita traktoriga, sest muud liikumisvahendit ju polnud, teise linna otsa remonti tegema.

Kui Türi halduse esimeseks kontoriruumiks oli üks laud kolme inimese jaoks Wiedemanni 1 maja fuajees kahe samba vahel, siis nüüd, peale kolme kolimist, on asutusel kasutada pool Viljandi 13b maja esimesest korrusest, kus töötingimused on igati nüüdisaegsed.

Et operatiivsemalt ja säästlikumalt majandada, on soetatud mitmeid masinaid, millest pikka aega puudust tunti. Nii saame nüüd hakkama okste purustamise, kändude freesimise ja lehtede kogumisega, olemas on lumepuhur ja erinevad niidukid, sealhulgas ka teeäärte niitmiseks. Et tehnika ei seisaks lageda taeva all, oleme suurendanud katuse-alust pinda. Rõõm on tõdeda, et teised valla asutused on järjest enam pöördunud meie poole abi saamiseks, samuti on ka vallavalitsus just viimasel ajal pakkunud meile täitmiseks ülesandeid, mida varem teenusena sisse osteti. See tähendab, et oleme nende silmis usaldus-väärsed ja teatakse, et me saame hakkama. Võimaluste piires osutame erinevaid teenuseid ka teistele isikutele. Ning sageli jõuab meie post-kasti kiidusõnu rahulolevatelt vallakodanikelt või ettevõtetelt. Vahel tuleb ette ka erinevaid apsakaid, inimesed ikka eksivad.

Ja veelkord- kõigi ülesannetega saab toime tulla ainult tänu sellele, et meil on meeskond, kelle iga liige teab, missugused on temale pandud ootused ja ta tahab ka neile ootustele vastata. Eriti teeb südame soojaks see, kui töötajad ütlevad, et Türi haldus on oma töötajatest hooliv tööandja.

Head uut tööaastat kõigile!

EDA LIPPUR JA ELARI HIIS

Samliku Pekkeri perenaine Eva Soosaar vahetult enne pagarikoja avamist. FOTO: MERLE RÜÜTEL

Samliku Pekker avas Türil pagarikoja

„Meie missiooniks on pakkuda käsitööna valminud pagaritooteid, mis ei ole üksnes ülimaltsvad, vaid toetavad kohaliku kogukonna tervist,“ sõnavad Eva ja Raido Soosaar, 21. detsembril Türil ukseid avanud Samliku Pekkeri pagarikoja eestvedajad.

Avamispäeval tervitasid pagarikotta sisenejaid ahjusoojade saiade ja aromaatses kohvi lõhnad. Seintel rippusid kohaliku akvarellikunstniku Madli Liiva maalid ning mõnusat meelelumuusikat esitasid Maris Pihlap ja Siim Pojeng.

Riiulitele olid hoolega sätitud kaunite mustritega haputainaleivad ja -saia, mis on pärvinud tunnustust nii kohalikel konkursidel kui ka kaugemal. Näiteks 2022. aastal

nimetati Pekkeri seemneleib Eesti parimaks pagaritooteks.

Kaare 25 aadressil (hoone 8) tegutsev pereettevõtte võib oma asukoha tõttu mõnele ootamatuna tunduda. Kuid varem Järva- ja Pärnumaa piiril Samlikul tegutsenud Eva ja Raido leiavad, et tööstuslik ümbrus sobib nende visiooniga ideaalselt. „Leidsime Türi enda sobiva äripinna ning toetava kogukonna, mis saigi otsustavaks kaalukeeleks oma pagarikoja siia väikelinna laiendamisel,“ ütles peremees Raido ja mainis ka Türi linna asukohta. „Logistilises mõttes asub Türi väga hea koha peal. Siit pääseb hästi igasse Eesti nurka,“ tõi Raido esile Türi eelise.

11. jaanuaril pakub Samliku Pekker huvilistele võimalust õppida töötoas haputainasaia küpsetamist. 18. jaanuaril toimub pagarikojas esimene BBQ-õhtu, kus lihade valmistamise meister Oskar pakub külalistele 7-käigulise õhtusöögi. Kevadel on oodata Itaalia veinimeistrite külaskäiku,“ loetleb Eva õhinal eesootavaid sündmusi.

Pagarikoda on avatud neljapäevast pühapäevani, pakkudes kohalikele elanikele ja külalistele värsket leiba, saiakesi ja hubast kohvikuelamust.

„Oleme metsikult tänulikud ja rõõmsad, et olete meid leidnud,“ ütlevad Eva ja Raido justkui ühest suust.

MERLE RÜÜTEL

Jõuluaeg tõi maagia Kärulasteaia- ja koolilaste südamesse

Jõulukuu algas kooli- ja lasteaialaste ühise pakkikujoogaga, millega tähistati advendiaja algust andes nii lõbusa hoo kogu detsembri kestvatele pühade-eelsetele tegemistele.

Üks toredamaid heki lasteaialastele oli Paluküla Mäe talu jõulumaa külastus, kus neid ootas mitu meeldivat üllatust. Külastajaid võtsid vastu kaks vahvat pakkipikku, kellega lapsed uudistasid alpakasid, küülikuid ning erinevaid kodulinde. Loomi sai paitada ja julgema said pakkuda neile maitstavaid maiuseid. Jõulumaa püstkojas oli võimalus end lõkke ääres soojendada, grillida vahukomme, mekkida soolast, juua teed ning mõõtu võtta mängudes. Lahkusime sealt soojade mälestustega, südames jõulutunne.

Külla tulnud teadusteater Keemia Tund pakkus osalejatele unustamatu teadusliku elamuse, kus toimusid mitmed põnevad katsed, mis tekitasid värvilisi leeki ja plahvatuslikku vahtu. Julgema lapsed said ise katsetes osaleda – näiteks sai teha pauku

ja lennutada õhupallidest rakette. Kõik see toimus läbi katsete, andes lastele võimaluse päriselt näha keemilisi reaktsioone. Lisaks ei puudunud ka magus üllatus – kõik said nautida värskelt valminud maitstvat jäätist, mis lisas lõbusa teadusürituse viimasele akordile täiusliku maitseelamuse.

Õpilasesinduse eestvedamisel toimus aleviku keskväljakul heategevuslik laad, mis pakkus kogukonnale võimalust soetada nii käsitööd kui ka maitstavaid küpsetisi ning sooja kakaod. Õnneloos pakkus kõigile suuri ja väikeseid üllatusi. Laadalt saadud tulu läheb laste ühiste toimetuste toetamiseks

Kogu detsembri jagus jõulutunnet, lisaks pakkus kuu põnevust ja maagilist õhkkonda kõigile osalejatele.

Aasta algus on suurepärane aeg vaadata tagasi möödunudle ja samas mõelda tulevikule. Soovime tänada kõiki koostööpartnereid, asutusi ja inimesi, kes on panustanud meie ühistesse tegemistesse. Loodame, et meie koostöö jätkub veelgi tihedamalt ja tulemuslikumana, tuues kaasa uusi algatusi ning saavutusi.

Uueks aastaks soovib Käru põhikooli pere teile kõigile head tervist, inspiratsiooni ja edu.

KÄRU PÕHIKOO

TÜRI AUTOTURG

Sõidukite ost-müük-vahetus

Asume Türi linnas, Jaama 22
Telefon: 5356 3198

Laupal tuleb pidu

Laupa raamatukogu peab oma tegevuse alguseks 1929. aasta 30. detsembrit, kui aktiivsete kultuuri- ja hariduselutegelaste eestvedamisel loodud Laupa Rahvaraamatukogu Selts kanti ühinguks ja seltside registrisse. 1922. aastal kolis naaberkülas Jändjal tegutsenud kool Laupa mõisa. Toonaste seaduste kohaselt pidi koolides olema raamatukogu. Laupa koolis oli nii õpilaste kui ka õpetajate raamatukogu ning kõikidele soovijatele kasutamiseks seltsi raamatukogu. Kuna seltsil puudusid oma ruumid, kasutati ka ürituste korraldamiseks kooli ruume.

Raamatukogu Seltsi tegevus hoogustus 1930. aastate keskpaigas. Korraldati näitusi, pidusid ja loteriisid, mille sissetulekutest osteti kirjandust. Sõja-aastatel raamatukogu tõenäoliselt ei tegutsenud. Tööd alustati 1946. aastal koolimajast veidi eemal olevas majas koos sideagentuuri ja külanõukoguga.

Uuesti paiknes raamatukogu Laupa mõisas aastatel 1948–1960. Pärast seda kolis ta 39 aastaks päris oma majja. Tol ajal tegi raamatukogu tihedat koostööd nii kooli kui ka rahvamajaga. Õpilastele korraldati raamatuarutelusid, viktoriine, kirjandusõhtuid ja tutvustati kirjanike loomingut. Palju oli raamatunäitusi ja -väljapanekuid. 1969. aastal, kui kohalik rahvamaja likvideeriti, hakkasid raamatukogu ruumides tegutsema näite- ja käsitööring ning nais- ja meesansambel.

1999. aastal kolis raamatukogu tolleaegse Laupa kooli direktori Piret Rammo ettepanekul uuesti Laupa mõisahoonesse. 2002. aastal loodi avalik internetipunkt. Kuna sel ajal paljudes kodudes veel arvutit ei olnud ja sageli puudus ka internetiühendus, rahuldus inimeste teabevajadust just raamatukogu. 2006. aastal hakkas raamatukogu arvuti abil kirjandust laenutama.

2005. aastal ühinesid Järvamaa neli omavalitsust (Türi linn, Türi, Oisu ja Kabala vald) Türi vallaks. Senised valdades tegutsenud üheksa raamatukogu ühendati 2006. aastal ühtseks Türi raamatukoguks. Praeguseks on aastani 2005 tegutsenud Türi valla neljast raamatukogust alles jäänud ainult Laupa raamatukogu.

2009. aastal kolis raamatukogu taas. Seoses Laupa mõisa renoveerimistööde ja ruumide ümberpaigutamisega koliti uutesse ruumidesse maja peaukse lähedal. Pärast seda on raamatukogu ja kooli koostöö veelgi tihenenud. Välja on kujunenud traditsioonilised üritused, mis toimuvad raamatukogu ja kooli koostöös. Näiteks korraldame kevaditi emakeelenädalat ja ilukirjakonkurssi, väga populaarsed on ettelugemised ja kirjanike külaskäigud. Kooli nobedate näppudega õpilased meisterdavad raamatukogus erinevaid toredaid asju, korraldame ülekoolilisi küsimismänge, leiame lõbusaid näidendeid kooli näiteringile ja osaleme presidendil uudishimupäeval. Raamatukogu püüab oma nõu ja jõuga kaasa aidata kooli ürituste korraldamisel, olgu need siis peod, laadad või teemapäevad.

Suur aitäh Laupa raamatukogu headele sõpradele ja lugejatele! Tänu teile raamatukogu ikka veel tegutseb ning saame koos korraldada sama vahvaid üritusi, nagu raamatukogu on juba algusaegadest teinud.

Raamatukogu ootab kõiki oma sõpru enda **95. sünnipäeva** tähistamisele, mis toimub **30. jaanuaril kell 13.15** Laupa mõisas.

LIINA JEENA, Laupa raamatukogu raamatukoguhoidja

Tegus detsember Oisu lasteaias

Retla-Kabala kooli Oisu lasteaia lastel olid detsembris tegusad päevad. Advendihommikutel tuli valmistada piparkooke ja neid glasuurida. Piparkooke oli vaja Naerulind rühma päkapikkudel, kes neid Oisu asutustele heade soovidega laiali viisid. Oma piparkoogid said päkapikkudelt ka Oisus elavad endised õpetajad. Piparkooke sai nii palju, et jätkus kuuse kaunistamiseks kui ka jõululaadal müümiseks.

Jõululaadaks valmistatakse alati suure hoolega, sest kogu tulu läheb lasteaiale, et soetada midagi huvitavat ja vajalikku. Sel korral on õpetajatel mõte soetada lastele huvihariduseks vajalikke vahendeid. Lapsed valmistasid küünlaid ja seepe, mis on alati minev kaup. Õpetajate valmistatud küpsetisi jätkus nii laadale müügiks kui ka kohvikusse.

Naerulind rühma lapsed ja õpetajad valmistasid 100 jõulukaarti, et rõõmustada nendega Kärü Südamekodu hoolealuseid. Iga Südamekodu elanik sai endale öökapi omanäolise jõulukaardi heade soovidega.

Külastasime ka Kildu jõulumaad. See on väga vahva jõulumaad, kus lapsed küpsetasid piparkooke ja iga laps sai jõuluvanale joonistada pildi. Enne jõuluvana juurde minemist pakuti kakaod ja magusat moosipalli. Kui jõuluvanale olid laulud lauldud, luuletused loetud ja jutud räägitud, läksime õue loomi vaatama. Kapsa ja porgandi ampsu said kõik lambad ja kitsed. Lõpuks ootas meid hobuvankri sõit.

Oma heategude päeva käisid meie lastaias tegemas TÜGi noored. See oli huvitav päev nii neile kui meie lastele.

Kolmekuningapäeval saime kõik kuuse kaunistanud piparkoogid ära süüa!

Türi muusikakooli tšellistid panid Paide kiriku helisema

18. detsembril toimus Paide Püha Risti kirikus Türi muusikakooli tšellistide kontsert. Kava oli mitmekesine, pakkudes kuulajatele nii klassikalist muusikat kui ka tuttavaid nüüdisaegseid meloodiaid. Esinejate seas olid noored solistid ja ansamblid, kelle etteasted peegeldasid hoolikalt valitud repertuaari ja esituste kõrget taset.

Ansamblite Cellogirls ja Decorus Musicus koostöös esitatud lood „Trummipörin“ ja „Püha öö“ kõlasid kirikus eriti sügavalt ja harmooniliselt, luues jõulueelseks õhtuks sobiva meeleolu.

Kontserdi lõpetas võimsalt ühinenud tšellistide orkester, esitades eestlaste jaoks erilist tähendust omava muusikapala „Laul Põh-jamaast“, mida peetakse laulurahva seas justkui teiseks hümniks.

Türi muusikakooli tšellistid Paide Püha Risti kirikus.

FOTO: MERLE RÜÜTEL

DETSEMBER Türi põhikoolis

TÜRI PÕHIKOOI JÕULUKONTSERT 2024

17. detsembri õhtul toimus Türi Püha Martini kirikus traditsiooniline põhikooli jõulukontsert. Publiku ette astusid Türi põhikooli koorikollektiivid, ansamblid ja solistid. Oma panuse andis ka õpetajate ansambel ning meie vahvad etlejad. Täname õpetaja Tiut, Tead, Annelit, Katit ja Helenit kontserdi ettevalmistamise eest.

NUPUTAJAD NUPUTASID END ESIKOLMIKUSSE!

28. novembril toimus Järva-Jaani gümnaasiumis Nuputa võistlus, kus Türi põhikooli mõlemad võistkonnad tegid suurepärase tulemused. 5.-6. klassi võistkond saavutas III koha ning 7. klassi võistkond II koha. Võistkondadesse kuulusid 5.-6. klassidest Lisbeth Nõlvak, Jürgen Surva, Koit Nummert ja Raul Hanschmidt. 7. klassidest Laurits Nummert, Oskar Villems, Keilin Kägu. Lisaks selgitati välja parimad individuaalsed tulemused peastarvutamises ning parimatest parimad peastarvutajad Järvamaal on Raul Hanschmidt, Lisbeth Nõlvak ja Laurits Nummert.

KOIDULAULIKU VALGEL

12. detsembril toimus Pärnu Koidula muuseumis üleriigiline noorte etluskonkurss „Koidulauliku valgel“, mida peetakse Lydia Koidula nooruslinnas alates 1997. aastast ja mis toob Pärnusse Eesti parimad luulelugejad. Tänavu esitati Koidula luuletuste kõrval Anna Haava ja Lauri Räppi loomingu. Järvamaad esindas Türi põhikooli 8.b klassi õpilane Emili Teesalu, kes pälvis Pärnu Koidula gümnaasiumi eripreemia. Emili juhendaja on õpetaja Anneli Talviste.

KUI MINA OLEKSIN SEADUSE LOOJA...

29. novembril toimus riigikogu konverentsisaalis pidulik 2024. aasta kodanikupäeva XXIII esseevõistluse „Kui mina oleksin seaduslooja...“ võidutöö kirjutajate autasustamine.

Üle Eesti saadeti 370 IX-XII klassi õpilaste tööd, mille seast valis žürii eesotsas Rein Veidemanniga välja 33 ning nende seas pälvisid Türi põhikooli 9.c klassi õpilased Helerin Seera ja Anette Tammoja ergutusauhinna. Sündmusel tunnustas noori Riigikogu aseesimees Arvo Aller, jagati noorte autorite mõtteid ja arvamusi, toodi välja teemade eelistused, sai vestelda žüriiliikmetega, nautida supisteid ja torti.

TÜRI PÕHIKOO - HEA KOOLI EKSPERT

6. detsembril toimus Tartu ülikooli eetikakeskuse tunnustusprogrammi „Hea kool kui väärtuspõhine kool“ lõpuüritus. Tunnustusprogramm aitab kooliperel toetatud eneseanalüüsi ja nõustamise abil leida oma tugevused, omapära, arenguvõimalused ja -fookused. Türi põhikool on projektis osalenud 2016. aastast alates. Oleme eelnevatel aastatel pälvinud „Hea kooli teerajaja“ ning „Hea kooli edendaja“ tiitlid. Lõppenud õppeaasta analüüsis toetusime TLÜ Tulevikukooli projektis tehtule ning saavutasime väärtusarenduse kõrgeima taseme – „Hea kooli ekspert“. Tunnustust käisid vastu võtmas õppejuht Sirle Võtti ja direktor Tiina Lohur.

ÕHKSOOJUSPUMPADE

MÜÜK
PAIGALDUS
HOOLDUS

KLIIMAPARTNER.EE 5184429

www.ehituspuit.com

PARIMAD
HINNAD!

Sise- ja välisvoodrilaud,
terrassilaud, ehituspuit
Kohaleveo võimalus.

PAIDE, PRÄÄMA. Avatud E-R 8-17.

Ostame

okas- ja lehtpuupalki,
hinnad head ja raha kohe kätte!

Info 503 0452, 510 5565, investor@investor.ee

Heategude päev

Türi ühisgümnaasiumi jaoks on olulisteks väärtusteks märkamine ja üksteisest hoolimine. Kooli üheks traditsiooniks on heategude päev, millesse panustab iga koolipere liige. 20. detsembril tegid nii õpilased, õpetajad kui ka koolitöötajad tavapärase koolipäeva asemel erinevaid heategusid. Heategude päeval võis meie õpilasi näha Oisu, Väätsa, Roosna-Alliku, PAIde ja Sookure lasteaedades, kus mängiti lastega nii rühmas kui ka õues, loeti jõulujutte, mängiti ring- ja lauamänge ja meisterdati jõuluteemalisi pilte. Türi lasteaias käidi sel aastal abiks kingikotte pakkimas. Vahvaid tegevusi oli palju. Õpilased käisid külas Türi Kodus ja Väätsa eakate kodus, kus ühiselt küpsetati ja kaunistati piparkooke, osaleti vestlusringis. Iga noor inimene tekitab nende majas väikese elevuse ja annab väarikatele võimaluse oma elutarkusi jagada. Mõned õpilased tegid oma heateo juba detsembri alguses, osaledes Toidupanga toidu kogumispäevadel ja kaupade komplekteerimisel. Meie päkapikku võis näha ka Jõuluvana Preediku abilisena lasteaias üritustel.

Türi raamatukogu esitas sel aastal meie noortele vahva väljakutse, korraldades ürituse teemal „Muna õpetab kana“, mis tähendab seda, et noortel oli võimalus õpetada ja jagada nippe eakatele, kuidas kasutada nutitelefone. Peale seda astus lavale meie kooli bänd Raju Teele ja kõigil huvilistel oli võimalus ka neid kuulama tulla.

Õpetajad valmistasid sel aastal üheskoos vähihaigetele lastele vaprushelmeid.

Meie päkapikke võis märgata ka kooli sõprade ja koostööpartnerite juures, kellele koos pühadesoovidega anti üle õpilaste meisterdatud piparkoogid, käsitööna valminud jõulukaart ning koolikalender.

Kaunist alanud aastat kõigile, hoiame üksteist ja märkame endast nõrgemaid.

Nele Kask ja Sander Perillus on Peet Raigi nime- lise noore võrkpalluri sihtkapitali stipendiaadid

Nele Kask on viimastel aastatel teinud läbi suure arengu võrkpallis, mis veel jätkub. Ta on mänginud võrkpalli 6 aastat, millest viimased kaks on õppinud Audentese spordi- gümnaasiumis rannavõrkpalli erialal.

Ta on teinud sel suvel eduka hooaja olles teine nii Viljandimaa rannavõrkpallis kui Vil- jandi valdade mängudel. Samuti esindas ta Paide linna Eesti suvemängudel, kust koju toodi pronksmedal. Võrkpallis viib teda edasi suur tahe areneda ja muidugi võidelda ning võita - iga punkt loeb.

Nele treeneri sõnul suundus Türi vallast pärit noor Paide võrkpallitreeningutele suure kohusetundega. Maapiirkondades elavad noored sõltuvad paljuski bussigraafikutest, aga kui on toetavad vanemad ja tahe, siis saab kõigega hakkama.

Nele on sõbralik ja teotahteline ning kindlasti eeskujuks kõikidele noorematele palluritele. Ta oskab aega planeerida ja jul- geb väljakul mängida endast vanematega. Sellel hooajal mängib Nele Peetri naiskonna

ridades I liigas. Suviti võib teda kohata erine- vatel rannaplatidel. Loodame, et Nele jätkab võrkpalliga ka pärast keskkooli lõpetamist, sest on niisugune noor, kes teab, mida tahab ja püüdleb selle poole.

Sander Perillus on andekas noor sidemängija, kelle sporditee algas esi- meses klassis jalgpallitreeningutega. Juba kolmandas klassis tegi noormees jalgpalli ja võrkpalli paralleelselt, kuni ühel hetkel pühendus rohkem võrkpallile. Tema mit- mekülgsus ja osavus paistsid silma varakult. Oskused võrkpallis olid 14aastaselt juba nii head, et Sander alustas mängimist Järvamaa võrkpalli esindusklubis IMsport/Järvamaa osaledes Eesti esiliiga meistrivõistlustel.

Kuna kohalikke poisse jäi väheks, et üle-eestilistel noortevõistlustel tugevat võist- konda välja panna, siis U18 ja U20 vanuse- klassis esindas Sander SK Tats võistkonda. Seal on ka tema parimad tulemused noor- teklassidest.

Ta saavutas U18 karikavõistlustel 2. koha

TÜG teeb ja toimetab

Vilistlane Mae Treve

Alustasin õpinguid Tartu ülikoolis kirjanduse ja kultuuriteaduste eri- alal, kus mind üha enam ümbritseb kirjandus. Seetõttu olen tihti mõt- teis tagasi Türi ühisgümnaasiumi kirjanduse tundides. Ühes loengus küsiti kord, et kes on läbi lugenud kõik viis osa Tammsaare „Tõest ja õigusest“. Ainult üksikud käed tõusid ja olin uhke, et minu oma oli nende seas. Sellel hetkel tundsin

sügavat tänulikkust oma gümnaasiumiõpetaja Averonika Beekmanni vastu, kes andis meile võimaluse kõik teosed läbi lugeda. Ilma tema innustamiseta poleks ma seda ilmselt teinud.

Seega, Türi ühisgümnaasiumist sain kaasa tugeva pagasi, mis on mind siiani kandnud ning selle väärtusliku pagasi sain tänu ühele suurepärasele õpetajale, kelle armastus ja kirk kirjanduse vastu oli tõeliselt nakkav. Arvan, et see seos tuleb esile ka minu praeguses raamatus „Stoner“, kus peategelane armub kirjandusse, kuulates oma õpetajat sellest rääkimas. See näitab, kui suurt mõju võib õpetaja õpilasele avaldada. Aitäh!

ja on kahekordne U20 Eesti meister. Side- mängijana suudab ta rünnakuid oskuslikult juhtida, olles samaaegselt taktikaliselt terav ja tehniliselt täpne.

Loodame, et noormehel on sihikindlust, et püüelda veelgi kõrgemale tasemele. Kõik eeldused on selleks olemas.

Stipendiumide väljaandmist on toetanud Kulle Raig, Kermo Toobal, Kert Toobal, And- res Toobal, Enn Sõmer, Piret Reinfeld, Edith Tänavots, Virve Punapart, Anne Põder, Elen Haamer, Meeri Mõttus.

Aitäh kõigile toetajatele!

Stipendiumide üleandmine toimub 9. ja- nuaril 2025 Järvamaa Sporditäht sündmusel Wittensteini tegevusmuuseumis.

Järvamaa noorte võrkpallurite arengu heaks saad teha annetuse:

SA Järvamaa Kogukonnafond a/a EE642200221023628002, selgitusse märksõna „noor võrkpallur“.

ALLIKAS: SA JÄRVAMAA KOGUKONNAFOND

Tervitame eesti raamatu aastat!

Kõigepealt tervitame kõiki oma lugejaid ja ka mittelugejaid ning soovime teile kõigile toredat alanud lugemisaastat! Nagu peal- kirigi näitab, alustame uuel aastal rõõmsate uudistega. 2025. aasta on pakkumas nii raamatukoguhoidjatele kui ka meie lugejatele mitmeid uusi ja huvitavaid sündmusi ja väljakutseid.

Tänavu tähistab meie kultuuri tugisammas, eesti raamat, oma 500. aastapäeva! Aastal 1525 trükiti esimene teadaolev ees- tikeelne raamat, mis pani aluse meie rahva keele ja kultuuri kir- jalikule arengule. Kuigi see esimene raamat pole säilinud, on selle sümbolne väärtus hindamatu. Raamat on olnud meie rahvuse hariduse, iseseisvuse ja identiteedi tugisammas. Raamatukogud, keda peetakse, teadmiste hoidjateks ja jagajateks, on mänginud olulist rolli raamatute ja kultuuri kättesaadavaks tegemisel kõigile põlvkondadele ja ühiskonna gruppidele. Türi valla raamatuko- gud on eesti raamatu aasta pühendanud raamatute lugemise populariseerimisele.

Juba 1. jaanuaril läks käima Türi valla raamatukogudes luge- mismäng „Talvest kevadesse“. Tegemist on bingolaadse lugemis- mänguga, kus lisaks lugemisele on sel aastal vaja bingoruudustiku täissaamiseks osaleda ka näiteks mõnel raamatukogu sündmusel või hoopis ristsõna lahendamisel. Ka raamatute valik, mida lugeda, on rikkalik ja kindlasti leiab iga raamatusõber endale sobiva väl- jakutse. Kõige täpsemat infot leiab raamatukogu kodulehelt või sotsiaalmeediast. Lugemismängu on oodatud osalema nii noored kui täiskasvanud. Mäng lõpeb 30. aprillil ja maikuu tunnustame ka usinamaid lugejaid.

Ka raamatukoguhoidjad saavad end proovile panna: alates veebruarist saab Türi Rahvalehe lugeja lugeda igas kuus ühe Türi valla raamatukoguhoidja kirjutatud raamatusoovitust. Kuna on eesti raamatu aasta, siis tutvustame just Eesti autorite teoseid, mida saab laenutada ka meie raamatukogudest.

Et meie rahvus, kultuur ja keel säiliks veel viissada aastat, on ülimalt oluline tegeleda ka järeltulevate põlvete lugemishar- jumuste kujundamisega. Seetõttu teevad kõik raamatukogud lakkamatut koostööd koolide ja lasteaedadega, korraldades raamatukogutunde, kohtumisi kirjaniikega, raamatunäitusi jne. Aga sellest kõigest ei piisa, kui me ei suuda vanemateni viia teadmist, et lugemisharjumus saab alguse kodust, et juba väike- lapseealisele peab ette lugema, andma talle kätte eakohaseid raamatuid, neid koos vaatama ja vestlema nendest. Väikelapsed on väga nutikad ja neile jäävad koosveedetud hetked ja tegevused hästi meelde, soovides neid tulevikus ka edaspidi teha. Seetõttu alustab Türi raamatukogu koostööd Türi Perepesaga hakates korraldama Perepesas käivatele beebidele ja nende vanematele lugemispesa. Lugemispesa hõlmab tegevusi väikelastele ja nende vanematele, sisaldades raamatute vaatamisi, lugemisi, muinas- jutuhommikuid jpm.

Ka Kärü raamatukogu teeb algust põnnihommikutega, kutsudes vanemaid koos lastega mõnusalt aega veetma juba 11. jaanuaril kell 10. Põnnihommikul saab kuulata jutte, teadmisi koguda, vestelda, mängida ja meisterdada.

Olulisi ja toredaid sündmusi jagub igasse raamatukokku: juba jaanuaris alustab Oisus uue hooa lugemisklubi, jätkuvad raamatukogutunnid Kärü Südamekoduga ning Türi Kodu klienti- dega, lugemisisu teematunnid ning töötoad koostöös koolidega.

Lisaks eesti raamatu 500. aastapäeva tähistamisele on meil veel teinegi pidupäev tulemas. 30. jaanuaril kell 13.15 tähistab Laupa raamatukogu oma 95. tegutsemisaastat. Juubeliteole on oodatud terve Laupa koolipere ja ka kõik teised lugejad.

Raamatukogudel on rõõm olla just see asutus, mis toob kokku nii noore kui vana, mis pakub kultuurielamust ja hinge kosutust lugemise näol kõigile elanikele, hoolimata nende vanusest või sotsiaalsest staatusest. Raamatukogu on külalislahke raamatute kodu - tule meile külla!

Viivisevabadus - tagasta raamat viiviseta jaanuarikuu jooksul!

Et mitte kellelgi ei jääks lugemismängus osalemine tagas- tamata raamatutest tekkinud viivise taha pidama, siis pakume raamatuvõlgnikele võimalust tagastada raamatud raamatukokku jaanuarikuu jooksul viivisevabalt. NB! Viivisevabadus ei kehti juba varasemalt määratud viiviste kohta.

ASTRID KARPENDER, Türi raamatukogu direktor

Lühidalt spordist

Spordiliit EMSL Jõud lõpetas spordiaasta piduliku vastuvõtuga 7. detsembril Türi kultuurikeskuse saalis, kus tunnustati 2024. aasta spordivaldkonna silmapaistvamaid tegijaid. Aasta tegija kohaliku spordielu edendaja kategoorias sai tunnustuse Järvamaa mälumängur ning mälumängude korralda Alar Särkava.

Järvamaa aasta piirkondlik spordisündmus oli Aravete ranna- volle turniir ja aasta noortetreeneri tunnustuse sai Katrin Kaasik.

15.-16. detsembril toimus Saksamaa suurim vibulaskmise sise- võistlus Berlin Open, kus Eesti plokkvibukoondise laskurid Lisell Jäätma ja Robin Jäätma saavutasid mõlemad hõbemedalid.

Jaanuaris ootab Eesti plokkvibukoondist MK-sisekarika viimane etapp Prantsusmaal Nimes´is. Siselaskmishooaja kaheksa parimat pääsevad finaallaskmisele USA-s Las Vegas, kust meie laskurid on varasematel aastatel naasnud ka medalitega.

AASTA 2024

Juba ammu pole me Türi Rahvalehes teinud väikest kokkuvõtet eelmisest aastast ja seljataha jäänud tegemist. See viga saab nüüd parandatud ja siin see kokkuvõte on. Teadke, te kõik olite tublid ja toimekad. Jätkake samamoodi ka tänavu.

TEET REIER

JAANUAR

Algas Valge Maja juubeliaasta. Kaitseliidu Türi üksikompanii tähistas 99. sünnipäeva. Oisu rahvamajas räägiti teemadel, mis saab Oisu rahvamajast, lasteaiast ja koolimajast. Koeru kultuurimajas toimus Järvamaa parimate sportlaste tänamine, kus ka Türi valla sportlastele jagus kuhjaga tunnustust. Türi raamatukogus avati Merle Rüüтели fotonäitus „Külma puudutus“. Tasuta maakondlikust bussisõidust sai taas tasuline. Türi kultuurikeskuses arutleti teemadel, mis puudutavad Türi linna arengut ja erinevaid planeeringuid.

VEEBRUAR

Türi Kevade kooli tunnetustoa annetuskampaania kogus palju toetajaid. Toimus Türi põhikooli liikumispidu AJASTUD. Kontsertklubis Garaaž tunnustati koduvalla tublimaid sportlasi ning kultuuri- ja raamatukogutöötajaid. 2023. aasta missiooniinimeseks kuulutati dokumentalist, Järvamaal Türi vallas elav Kärü kultuurielu edendaja ja kohaliku muuseumi rajaja Aljona Suržikova. Tunnustati Türi valla aasta tegu, tegijat ja valiti aasta küla. Kaarel Aluoja pälvis Järvamaa vapimärgi. Tähistati Eesti Vabariigi 106. sünnipäeva. Volikogu võttis vastu Türi valla 2024. aasta eelarve.

MÄRTS

Türi Rahvalehega koos ilmus Türi ühiskümnaasiumi erileht. Kevadpealinn Türi alustas 25. hooaega. Sedakorda ujuti 24 tunniga kevadesse. Türi valla koolides algas uimastiennetuse kampaania. Perepesas alustas Perekool. Väätsa põhikooli õpilased korraldasid arvamusfestivali NORMUS. Heakskiidu sai Türi lasteaia Lokuta õppekoha uue hoone ehitus.

APRILL

Eesti Ringhäälingumuuseum Türil sai 25aastaseks. Uksed avas Kerro residents Kärus. Türi valla esindajad osalesid Euroopa väikelinnade aastakonverentsil. Türi gümnaasiumi ja Türi põhikooli vilistlased kohtusid kokkutulekul. Türi vallavalitsus algatas Valge Maja juubeliaasta raames purskkaevu taastamise toetuskampaania. Türi spordiklubi liit valis uue juhatuse esimehe.

MAI

Türi kultuurikeskuses toimus emadepäeva kontsertetendus „Kiri emale“. Kontserdil osales ka Eesti president Alar Karis ja sellest tehti otseülekanne ETVs. Valla erinevatesse hoonetesse paigaldati seitse elustamisaparaati. Algasid ettevalmistustööd Türi põhikooli kooliaia ehk toidusalu rajamiseks. Türi linnas algasid teetööd. Türi ühiskümnaasiumis toimus traditsiooniline tänuõhtu. Koos Türi Rahvalehega ilmus Taikse külaleht. 45. korda sai teoks TÜRİ LILLELAAT. Lõppes Väärikate ülikooli kümnes õppeaasta. Türil toimus Järvamaa laulu- ja tantsupidu (pildil).

JUUNI

Valiti esindajaid europarlamenti. Türi valla põhikoolides toimusid lõpupeod. Väätsal avati saaresild.

DETSEMBER PILDIS

Teemapealinnadele kohaselt käis kevadpealinn Türi 21. detsembril tervitamas talvepealinn Otepääd. Koos tervituste üleandmisega saadi osa jõuluvanae aastakoosolekust ja jõululaadast. FOTOD: TEET REIER

Kärü kirik sai advendiajal hinnalise kingituse

8. detsembril sai 1860. aastal ehitatud Kärü kirik hinnalise kingituse. OÜ Valley vaibavabriku omanik Aadu Juhkental kinkis kogudusele kolm uut kirikuvaipu, mis on nüüdsest kaunistamas vahekoridori, altariesist ja altarit.

Uued vaibad on erksad ja punased ning nende äärikul olevad mustrid harmoneeruvad Kärü kiriku gootiaegse sisekujunduse ornamentikaga.

OÜ Valley on alates 1996. aastast tootnud Vändras käsitöövaipu, kasutades Eestis ainulaadset käsitaftingu meetodit. Vaibad valmivad vaibakunstnik Ruth Sahini käe all, kelle loomingut iseloomustab põhjalik meisterlikkus ja unikaalne disain. Kärü kiriku uued vaibad on kaunis tõestus Valley vaibameistrite oskuslikkusest.

Kingitus on toonud rõõmu mitte ainult kogudusele, vaid ka kogu Kärü kogukonnale. „See pole ainult kiriku asi, vaid terve kogukonna ühine rõõm. Kingitus motiveerib meid kiriku renoveerimistöid jätkama,“ rõhutas Kärü koguduse juhatuse esimees Heili Burmeister. Ta lisas, et kuigi kiriku fassaad on renoveeritud ja kroonlühtrid

Järva praost Katrin-Helena Melder annab üle tänukirja Aadu Juhkentalile ja Ruth Sahinile. FOTO: MERLE RÜÜTEL

said restaureeritud, vajavad sisetööd veel palju tähelepanu. „Need vaibad on suureks julgustuseks ja annavad uut energiat selleks, et kiriku sisemust täiendavalt korrastada.“

Jumalateenistused toimuvad Kärü kirikus iga kuu teisel ja neljandal pühapäeval kell 14.

MERLE RÜÜTEL

Oisu pargist leiti haruldane mesilaste karg

Arborist Andres Lääne avastas Oisu rahvamaja pargis kasvavalt pärnapuult haruldase ja tähelepanuväärse mesilaste kärke. Kärje leidmine sellisel kujul on Eestis erakordne ning on äratanud huvi nii kohalike kui ka spetsialistide seas.

Leidu kommenteeris Tartu Ülikooli loodusmuuseumi zooloogia teadur ja entomoloog Villu Soon, kelle sõnul on selline avastus haruldane. „Huvitavalt ehitatud tööpoolest. Ma ei ole varem näinud, et mesilaskärjed oleksid sedasi lahtiselt ehitatud. Tõenäoliselt on tegemist meemesilaste pesaga, mille kasvades on õõnsus, kus pesa algselt asus, jäänud väikeseks ja mesilased on olnud sunnitud pesa väljapoole laiendama,“ selgitas Soon.

Eestis looduslikke meemesilaste asur-

kondi ei ole, kuid tarust põgenenud sülemid võivad loodusesse sobiva õõnsuse leides püsida seal aastaid. „Eesti metsistunud meemesilaste asurkond on pigem haruldane

ja kohastumusi Eestis.

Pildil lahtine meekärg Oisu rahvamaja pargis. FOTO JA TEKST: MERLE RÜÜTEL.

ning nende arvukus sõltub majandatavate mesitarude olemasolust ja talvitumiseks sobivatest oludest. Sellised leidlikud kohastumised nagu avatud kärgede ehitamine, on neil võimekusena juba olemas ega ole tingitud viimase aja kliimamuutustest,“ lisas Soon. Leitud kärgede osas arvatakse, et mesilased on talvitumiseks kogunenud puuõõnde, jättes avatud kärjed vaid suvise kasutuse tarbeks. See unikaalne leid pakub võimaluse lähemalt uurida metsistunud meemesilaste elu

Väätsa eakate seltsi Ristikhein eestvedaja Elle Kütt (pildil paremalt esimene) tänas meenetega seltsitegevuse aktiivsemaid liikmeid.
FOTO: MERLE RÜÜTEL.

Väätsa eakate selts Ristikhein lõpetas aasta meeleoluka jõulupeoga

18. detsembril tõmbas Väätsa eakate selts Ristikhein oma tegusa 2024. aasta otsad kokku Väätsa mõisas toimunud meeleoluka jõulupeoga. Mõisasaal õhkas pidulikkusest ja peensusteni sätitud laudad ootasid seltsilisi. Seltsi eestvedaja Elle Kütt tänas kokkusaamisel üllatuskingitustega aktiivsemaid liikmeid, kelle panus seltsitöö toimimiseks on olnud hindamatu. Kütt sõnas: „Tänutäheks leiate pakist kella, et märkaksite vahepeal aega maha võtta, kompassi, et oskaksite hoida õiget suunda, ja vile, et saaksite vajadusel endast märku anda.“ Kütt andis etteruttavalt ülevaate ka 2025. aastal ees ootavast. „Aasta alguses alustab uuesti tööd käsitööring, kokandusklubi hakkab regulaarselt kokku saama. Plaanis on mitmeid kultuuri- reise, sealhulgas teatrikülastused ja ekskursioonid Pärnusse ja Võrumaale. Jätkuvad ka spordi- ja liikumisharrastused, näiteks *bowling*uturniir, tervisematk Mukri looduskaitsealale, spaakü- lastused ja vesivõimlemine,“ loetles Kütt innukalt tulevase tegevusi. Küti sõnul pakuvad eesootavad koosviibimised küllaldaselt rõõmu ja meelelahutust. „Oodata on ka murumänge ja Türi valla

eakate kokkutulekut Laupal,“ jätkas Kütt tegevuste loetelu. Õhtusse mahtus ka eriline üllatus – loosi kaudu pandi üheks õhtuks kokku Ristikheina ansambel, kes esitas oma debüüdi lauluga „Üle lume sahiseva“. Publiku rõõmuks õnnestus etteaste suure- päraselt. Samuti pakkus pidulistele rõõmu jõulupeoks algatatud üleskutse „Kui sul on üle, too ära!“, mille käigus jagati hoidiseid ja moose. Mitmed lahked annetajad tõid oma kodust kaasa omatehtud hoidiseid, mis leidsid uued tänulikud omanikud. Meeleoluka tantsu- muusika eest hoolitses Uve Kruusamäe ühemehe bänd Normaalne. Kütt tundis suurt rõõmu kordaläinud peo üle. „Mul on väga hea meel iga meie seltsi liikme üle. See on üks tegus, ühtehoidev ja rõõmsameelne kamp,“ ütles Kütt veendunult ja lisas talle omase optimismiga, et 2025. aasta töötab seltsitegevuses tulla veelgi tegu- sam ja elamusterohkem kui lõppev aasta. Ürituse korraldamist toetas Euroopa Sotsiaalfond LEADER programmi kaudu. MERLE RÜÜTEL

Detsember Türi Kevade koolis

Türi Kevade koolis möödus detsembrikuu eriliste sündmuste ja soojade jõuluhetkede tähe all.

Pidulik jõululõuna ja südamlük annetus

18. detsembril kogunesid kooli õpilased, õpetajad ja koostööpartne- rid jõululõunale, kus sai nautida traditsioonilist jõulusööki, mille valmistas kooli kokk. Lapsed, koos juhendajatega, olid katnud pidu- laua. Kaunite lauludega lõi meeleolu ansambel Naized (vähendatud koosseisus). Kohal olid ka heategevusliku kohviku Lumi ja Liiliad eestveda- jad Riina Hiob ja Maile Keskküla (pildil) kes kinkisid koolile kuus tahvelarvutit. See väärtuslik annetus toetab nii õppimist kui õpe- tamist. Hiobi sõnul pärineb toetus kristlikust sõpruskonnast, kelle eesmärk on märgata ja aidata kogukonna abivajajaid. Südamest tänud kõigile, kes heategevusliku kohviku korral- damisel osalesid ja toetasid. Tunneme õpiteekonda toetava kingituse üle suurt rõõmu. Tah- velarvutid annavad koolile uued võimalused õppetöö arendamiseks ning on väärtuslik kingitus kogu kooliperele.

Jõuluvana Preediku külaskäik

Kooli jõulupeol rõõmustas lapsi Jõuluvana Preedik koos paka- pikkudega. Õuel toimunud peol esitasid Türi Kevade kooli ja Türi lasteaia tasandusrühma lapsed armsa kontserdi. Jõuluvana jagas igale lapsele kommi- paki, pakapikud lisasid sussikotid ja martsipa- nikujud, mis pärinevad kaupluse Õige Magus lettidelt. Suur tänu kõigile peo korraldamisele kaasa aidanutele – õpeta- jatele ja kasvatajatele, samuti Türi noortekeskusele, kes laenas meile ürituseks telgi.

Kolmas advent kirikus ja jõuluretked

Kolmanda advendi tähistamiseks külastasime Türi Püha Martini

kirikut, kus koguduse õpetaja Jaanus Noormägi võttis meid soojalt vastu. Kirikus laulsid lapsed jõululaulu ja said nautida orelimängu. Kuid oh imet – kiriku juures tervitas meid ka hiigelsuur lumememm, kes tõi naeratuse kõigi nägudele! Suur tänu Türi Püha Martini kirikule ja õpetaja Jaanus Noor- mägil meid vastu võtmast. Samuti said õpilased osa kahest meeldejäävast jõuluretkest. Lokuta pakapikkude salakambris kogeti lõbusaid seiklusi ning Türi noortekeskuse jõulumaal lummasid maagilised dekoratsioonid ja pildistamiseks loodud kaunid paigad.

Sportlikud hetked bowlingus

Külastasime Rapla bowlingusaali GoBowl juba teist korda sel õppe- aastal, kuna meie armas Veskisilla *Bowling* on remondis. Seekord olid ruumid juba tuttavad, kuulid veeresid kindlamini ning tule- mused olid paremad! Õpetaja Mati Sadama juhendamisel harjutame *bowling*ut, et meie kooli esindus saaks osa võtta eriolümpia Eesti ühenduse kor- raldatud *bowling*uturniirist. Suur aitäh lastevanematele, kes meiega kaasa sõitsid – oli vahva ja sportlik õhtu!

AASTA 2024

JUULI

Toimus traditsiooniline aedlinnakohvikute päev ja Valge Maja 100 ajastupidu (pildil). Villeveres kogunesid leiutajad. Toimus Lõõla-Vissuvere-Nehatu külade kokkutulek. Türi Konna majas ja selle ümber toimus juba kuues ROHEVEST. Türi vabadussõja mälestussammas sai 100aastaseks. Kahala raamatukogu pidas juubelit. Selgusid hajaasustuse programmist toetuse saajad. Lõuna-Järvamaa koostöökoogu korraldas õppereisi Hollandisse. Paljud Järvamaa ja Türi valla talud avasid külastajatele oma ukсед. Sai joosta Türi maratonil.

AUGUST

Toimus Oisukandi hoovipäev. Väätsa põhikooli vilistlaste kokkutulek. Cellofest 2024 tõi kontserdi Türi kirikusse. Raamatukogude suvelugemine sai punkti. Toimusid Balti kett 35. aastapäeva üritused.

SEPTEMBER

Trükist tuli Türi valla uus ajalooraamat. Avati suure pidulikkusega purskkaev Türi vallavalitsuse, kunagise koolimaja ees. Toimusid Türi õunafestival ja sügislaad. Kärü kool 260 - toimus vilistlaste kokkutulek. Kevade koolil täitus 35 tegutsemisaastat. Türi Perepesa sai viieaastaseks.

OKTOOBER

Tublimaid tunnustati Türi valla kuldsete ja hõbedaste aumärkidega. Valiti Türi valla aukodanikud: Leonhard Soom ja Veiko Valang. Premeeriti parimaid Türi valla haridustöötajaid. Aasta jooksul valda sündinud beebid kutsuti vallavanema vastu- võtule. Türi kultuurikeskuses avas ukсед Krooni kohvik. Kevade koolis avati pidulikult uus mänguväljak.

NOVEMBER

Meenutuste õhtuga võeti Türi kultuurikeskuses kokku Valge Maja juubeliaasta. Kärü muuseumis kõlasid hällilaulud. Väätsal tunnustati Järvamaa ettevõtjaid ja kodanikeühenduste esindajaid. Türi spordiklubide liit korraldas isadepäeva seiklusmatka. Jalgpalliklubil Türi Ganvix täitus 20. hooaeg. Kabala mõisa peahoone täitus 250 aastat. Oisu rahvamaja 35. sünnipäev. Väätsa eakateselts Ristikhein pidas sügispidu.

DETSEMBER

Väätsal avanesid taaskord muinasjutulised vaateaknad (pildil). Gustav Ernesaksa fondi stipendiumi pälvis Tiit Schüts. Kärü kirik sai kingituseks hinnalised vaibad. Samliku Pekker avas Türi pagarikoja.

Uuest aastast kehtib sularahaga maksmisel ümardamisreegel

Alates 1. jaanuarist 2025 tuleb sularahaga maksmisel ümardada lõpphind lähima viie sendini.

Seadusemuudatus tähendab, et enam pole vaja anda vahetusrahana tagasi ühe- ja kahe-sendiseid münte ning sellega väheneb tarvidus anda Eestis ringlusse juurde selliseid münte, mida inimesed kasutavad maksmisel üliharva. Ostukorvi lõpphinna ümardamine on kohustuslik kõigile, kes arveldavad sularahas. Pangakaardiga makstes ümardamist ei toimu.

Uuest aastast hakkab Eesti seitsmenda euroala riigina rakendama ümardamisreeglit, mille eesmärk on vähendada 1- ja 2sendiste hulka sularaharingluses. Eesti Pank on siiani andnud aastast ringlusse keskmiselt kahe veoautokoorma jagu 1- ja 2sendiseid. Enamik pisisente ei jõua aga kunagi keskpanka tagasi, sest kuigi poodidel on neid vaja vahetusrahana, siis inimesed maksavad nendega väga harva. Kuna selline mündikasutus ei ole mõistlik, hakatakse uuest aastast sularahaga makstes ostukorvi lõpphinda ümardama lähima viie sendini.

Ümmardamisreegel ei kohaldu KOVi poolt makstavatele sotsiaaltoetustele (v.a sotsiaalteenused).

Pragueuseks on euroalal ümardamisreegli kasutusele võtnud kuus riiki: Soome, Madalmaad, Iirimaa, Itaalia, Belgia ja Slovakkia. Lisaks Eestile võtab järgmisel aastal ümardamisreegli kasutusele ka Leedu, kes teeb seda 2025. aasta maist.

Rohkem infot saab lugeda Eesti Panga kodulehelt

Avatud on sotsiaalala töötajate konkurss

“Sotsiaaltöötaja töö on enamat kui lihtsalt amet. See on pühendumus, hoolivus ja südamega tehtav töö,” sõnas sotsiaalkaitseminister Signe Riisalo. „Sotsiaaltöötajad panustavad rohkem, kui sageli nähtav on – nad annavad lootust, muudavad elusid, pakuvad tuge ja aitavad leida lahendusi keerulistes olukordades. Meil on neid väärt inimesi napilt ja seda enam on oluline neid ja nende panust esile tuua. Kutsun kõiki üles esitama kandidaate näitamaks, et me väärtustame neid, kes igapäevaselt meie kogukondade heaks töötavad. Iga kandidaadi esitamine on väike samm selles suunas, et rohkem inimesi märkaks ja väärtustaks seda hindamatut ametit ning innustaks rohkem inimesi valima sotsiaaltöö eriala.”

ESTA selle aasta sotsiaalala töötajate tunnustamise konkursil on kokku 14 erinevat sotsiaalvaldkonna kategooriat, kuhu saavad kandidaate esitada kõik soovijad. Kandidaadi esitaja kohta tuleb kirjeldada esitatud kandidaadi tegevust esitatavas kategoorias 2024. aastal – tema algatusi ja mõju töökeskkonnas.

2025. aastal tunnustatakse eelmisel aastal silma paistnud sotsiaalvaldkonnas töötanud või sotsiaalvaldkonda panustanud inimesi järgmistest kategooriast:

Elutöö tegija sotsiaalvaldkonnas

Aasta sotsiaalvaldkonna asutus

Aasta hooldustöötaja

Aasta sotsiaaltöötaja

Aasta lastekaitsetöötaja

Aasta tegevusjuhendaja

Aasta lapsehoidja

Aasta tugisik

Aasta sotsiaalvaldkonnas uustulija

Aasta kohalik omavalitsus

Aasta sotsiaalvaldkonna sisene koostööpartner ja väline koostööpartner „Hea tegu”

Aasta ennetustöö sotsiaalvaldkonnas

„Klient kiidab”

Aasta ESTA liige

Kuidas kandidaate esitada?

Kandidaate saavad esitada kõik soovijad. Kandidaadi esitamiseks palume täita spetsiaalne vorm ja kirjeldada tema 2024. aasta tegevusi, algatusi ja mõju töökeskkonnas.

Kandidaadi esitamise vorm koos juhendi ja protseduurireeglitega on kättesaadav ESTA kodulehel.

Kandidaatide vormid palume saata digiallkirjastatult koos kandidaadi fotoga hiljemalt 20. jaanuariks 2025 e-posti aadressile tunnustamine@eswa.ee.

Hiljem laekunud taotlusi vastu ei võeta.

Lisainformatsioon: telefon: 5450 0030; 5596 9337

E-post: tunnustamine@eswa.ee

Kokkuvõtvalt spordiaastast

Türi spordiklubide liit

2024. spordiaasta oli Türi vallas mingil määral muutuste aeg.

Sel aastal võtsime selge eesmärgi, et Türi valla spordi kajastamine ja treenerite töö oleks väga selgelt nähtav ning selles osas kõikidele klubidele ja treeneritele suur tänu, kes enda tegevusi igapäevaselt kajastavad, üritame omalt poolt kaasa aidata.

Sportlikud tulemused on Türi vallas olnud väga tugevad. Euroopa meistrivõistlustel plokkvibus saavutasid naiskonnavõistluses Lisell Jäätma, Maris Tetsmann ja Meeri-Marita Paas pronksmedali. Kõik vibulaskjad on saavutanud suurepäraseid tulemusi ka maailmakarika etappidel.

Uujatest on suure esiletõusu teinud Sheril Tankler, kes küll sellest õppeaastast treenib Audenteses, aga on koondise ja Türi ujumiseklubi liige ning saavutanud Eesti ja Balti meistrivõistlustel poodiumikohti. Oskar Männa saavutas Balti meistrivõistlustel 400 m vabalt hõbemedali ja teatevõistlustel on esindanud väärikalt Ujumise spordiklubi ning noppinud medaleid. Merle Vantsi on näidanud suurepäraseid tulemusi: taliujumise Euroopa meistrivõistlustel 5 kulda.

Orienteerujatest võib esile tuua Evelyni Kaasiku Euroopa meistrivõistlustel saavutatud 5. kohta, mis on üks tugevamaid tulemusi üldse Eesti orienteerujatelt. Lisaks on ta saavutanud stabiilselt esikümnes kohti maailmakarikaetappidel. Suvel tuli ka Eesti meistriks lühirajas. Veteranklassis Siiri Poopuu saavutas maailmameistrivõistlustel suusaorienteerumises kolm hõbedat. Priit Poopuu saavutas maailmameistrivõistlustel rattaorienteerumises hõbemedali M40 vanuseklassis.

Kergejõustikus tuli 100 m jooksus U20 Eesti meistriks Andreas Kase. Markus Anvelt saavutas U23 vanuseklassis esikoha kõrgushüppes- ja hõbedat 110 m tõkkejooksus. Karl Marten Kattel saavutas esikoha U14 Eesti meistrivõistlustel kõrgushüppes.

Maadluses on samuti häid tulemusi. Karl Lehis saavutas U20 Eesti meistrivõistlustel hõbemedali ning Matthias Maasikpalu pronksi. Uku Nugis saavutas U15 Eesti meistrivõistlustel hõbedat ja Otto Nugis tuli U17 vanuseklassis pronksile.

Pallimängud on samuti hästi esindatud ning Türi võrkpalliklubi eesotsas Villi Vantsiga saavutas enda tugevusgrupis esikoha ning sai ülemineku-mängudele, et tõusta kõrgemale tasemele. IMSport Türi on teinud noorenduskuuri ning esialgu väga hästi pole läinud, kuid väärt kogemus noortele kindlasti ja mängud on tasavägisemad kui eelnevatel aastatel. JK Türi Ganvix tuli III liigas 2. kohale. Esikoha saatus jäi viimasele mängule, kus tuli kahjuks vastu võtta kaotus.

Kokkuvõttes võib öelda, et

sportlased on näidanud väga häid esitusi ning näha on, et ka järelkasv on kenasti peale tulemas.

Türi vald oli ka sel aastal JÕUD suvemängudel Kuresaases esindatud ning saavutasime 60 sportlasega tubli 9. koha koondarvestuses. Arvestades asjaolusid ja finantsilist kulukust sinna minemisel, siis võtsime olemasoleva ressursiga maksimumi. Järgmine aasta on suvemängud Kambja vallas ja loodetavasti saame sinna suurema koosseisu välja.

Oleme suutnud parendada ka olemasolevaid rajatisi- ja neid mingil-määral arendada. Osalesime Arto Saare välja käidud pallikastide idees, mis kindlasti mõjus perede- ja noorte liikumisaktiivsusele positiivselt. Selle nimel me ju iga päev tööd teemegi. Uuel aastal planeerime programmis Türi vallas kindlasti laiendada ning tuua juurde ka teisi aktiivtegevusi. Oleme korraldanud TSKL-i poolt 25 erinevat liikumisega seotud ja või sportlikku võistlust. Lisaks on klubid omalt poolt panustanud enda võistlustega.

TSKL-i kalendris oli sel aastal 185 erinevat üritust, mis on märkimisväärne number. „Liigume koos” kampaanias on osalenud 2132 erinevat inimest ning kokku 4071 osalusorda. Sel aastal asendasime traditsioonilised külade talimängud kogukondade liikumisürituste taotlusvooriga ning võib öelda, et esimese korra kohta läks väga hästi. Kokku sai rahastuse 8 erinevat liikumisüritust üle valla ning osales kokku 578 osalejat.

Konesko Türi spordihoone külastatavus on 23. detsembri seisuga 48 382 inimest. Sinna hulka ei ole arvestatud kooliõpilased, vaid number tuleb eelkõige teenuseid tarbivatest täiskasvanutest, treeningutel osalevatel lastel ja toimunud spordivõistlustel või üritustel käivatest inimestest. Suurtematest üritustest on toimunud Eesti tüdrukute võrkpallikoondise

sõprusmängud, Cronimet liiga Pärnu võrkpalli ja Tallinna Selver / TalTechi vastasseis. Võrkpalli esi- ja korvpalliliiga mängud ning suve- ja talvekontserdid, lisaks väiksemad kohalikud ja koolispordivõistlused. Lisaks on hea koostöö Eesti võrkpalliliidu- ja Kert Toobaliga, kes korraldavad teist aastat „Olen Tulevikutäht” potentsiaalsetele tulevastele võrkpallikoondislastele. Kokku on majas toimunud 58 erinevat üritust, mis on mõnevõrra rohkem kui eelmisel aastal.

Uuel aastal tegeleme traditsiooniliste ürituste korraldamisega edasi ja proovime aktiveerida kogukondi mõne liikumiskampaania näol. Soovime omalt poolt kõigile head uut sportlikku aastat!

MARTIN KASCHAN

Väätsa tervisekompleks

Lõppenud 2024. aasta on olnud edukas ja põnev ka Väätsa tervisekompleksi mäe otsast. Aasta on toonud erinevaid väljakutseid ja projekte, nii väiksemaid kui ka suuremaid.

Suurematest ettevõtmistest on hea meel, et edukalt sai täiendatud Väätsa vabaaja veetmise võimalusi, mis kutsuks ja suunaks noori õue aega veetma ja palli mängima. Kohaliku omalgatuse projekti raames rajati Väätsa staadioni alale välikorvpalliväljak ning enne sügist valmis ka LEADER projektimeetme abil kohe korvpalliväljaku kõrvale laste uus ja kaasaegne mänguväljak.

Jõusaali uuendusprojekt Väätsa tervisekompleksis sai hoo sisse ning ettevalmistused on tehtud. Uuel aastal saame pakkuda oma külalistajatele juba uut jõusaali, kus leidub ka uusi seadmeid.

Erinevatest spordi- ja liikumisüritustest toimus nii uusi ettevõtmisi kui juba tavaks saanud Väätsa tervisekompleksi üritusi. IMSport pakkus üle-ees-

tilise miniliiga etapi just Väätsa tervisekompleksis, mis toob sadu noori kuus korra Väätsale võrkpalli mängima. Väätsa järve jooks, mis toimus 6. aastat, ületas 200 jooksja arvu. Uuenenud ja head petangiväljakud töid Väätsale mitu üle-eestilist võistlust, aga ka kohaliku petangisarja. Rannavõlleväljakutel toimus 10. hooaega IMSport Rahvavolle sari, mis on jätkuvalt populaarne ja pakub head väljundit vollesõpradele.

Koostööpartneritega sai tehtud vahvaid ja vajalikke ettevõtmisi: jalgrattamatkad koos Eesti jalgrattamuseumiga, kus sellel aastal toimus ka matk, mis oli suunatud väiksematele lastele. Väätsa lasteaiaga liikumisüritused Väätsa lasteaiakooli ja Väätsa põhikooliga talvemängud ning 3. Väätsa kooli jooks, mis toob jooksuringile kogu kooli! Esmakordselt toimus Väätsal Sõprade Triatlon, mis üllatas oma osalejate arvuga ja annab märku, et üritus on populaarne ja sellega võiks jätkata ka uuel aastal.

Tervisekompleksi kogukonna liikumisahtsioon „#väätsaliigub sammuvõistlus” toimus nii kevadel kui sügisel ja tegi uued osalejate rekordid! Jätkame sellega ka järgmisel aastal. Väätsa tervisekompleksi jaoks on tähtis ka erinevate spordilaagrite majutus ja nende võõrustamine Väätsal. Ka selles valdkonnas läks meil väga hästi, võtsime vastu 24 erinevat spordilaagrit üle Eesti. Väätsa tervisekompleks korraldas ka ise spordilaagri augustis, kus oli maksimum osalejate arv ning koolivaheaja laager oktoobris läks samuti edukalt korda!

Kokkuvõtvalt võib öelda, et aasta on olnud põnev ja mitmekülgne!

TAAVI PARTS

PILDIL: Euroopa meistrivõistlustel plokkvibus saavutas Eesti naiskond pronksmedali. Vasakult Maris Tetsmann, Meeri-Marita Paas ja Lisell Jäätma. FOTO: EESTI VIBULIIT

LUGEJAKIRI

Õnn tuleb meite õuele

Inimesed räägivad igasugu asjadest, üks neil suud risti nina all, mis muud.

Mina siin vaatan ja kuulan ja rõõmustan. Maailmarevolutsiooni nimel pole kahju üksikisikut ohverdada, ütles Lev Bronštein või mis ta nimi oligi. Jumalast õigust rääkis! Sest meil tuleb ju kliima ära päästa ja läheb revolutsioneerimiseks, süda lausa laulab rõõmust, minagi saan meie aja kangelane olla!

Tuulikud tulevad! Muidugi tulevad. On küll mõni imelik, kes vingub, aga kes neid ikka kuulab. Tallinnas targad inimesed otsustavad ja meil Türil tublid Norra-Rootsi firmad hakkamas, Prantsuse rahalaevad taga. Iga aia taha saab teletorni mõõtu tiivik vurama, aiva istu ja imetle, kuis tühipaljas tuul su taskud rahaga täidab.

Üks Harvardis käinud arst Nina Pierpont ajab hullu juttu, kuis inimestele igat värki tervisehädasid pidi tulema - väsimus ja unehäired, peavalud ja paanikahood, tahhükardia ja tasakaaluhäired, - aga mina arvan, et ega's eesti inimene essu pealt rii-
sutud ole ja need peened väljamaa hädad meie peale küll ei hakka. Meie staardoktor oskaks tal kohe suu kinni panna, kui aega saaks, kindel mis kindel.

Põhiline ikka, et raha pidada antama ja see on tõesti tore. Saarde inimesed räägivad, et lausa 200 eurot aastas - igale perele, kes lähistel. Keskonna targad uurijad teavad paremini, et pole asja muretseda ühtigi, seda madalat sagedust kuulda niikuinii ei ole ja mõõta ka ei anna. Aga raha saab küll nii näpuga katsuda kui ka mõõta ja lugeda.

Türi vallakogus tublid inimesed koos ja novembris käis Vindr Baltic OÜ (igavesti tore poisslapse nimi!) ja seletas kõik ära, et kuidas ja kuhu ja et kui majade külje alla ei saa, siis nemad ei teegi. Seda sai päris vaadata ja puha. Juutuubist nagu mängu-
filmi ja reklaamid jooksid toredasti läbi nagu praegusel ajal kombeks. Üks tore kolhoosiesimehe moodi mees sai kohe aru, mis

meile hea on, mõni pikameelne tikkus vastu vaidlema ka, aga mis neist.

Õige asi sai heaks kiidetud ja kes koos-
olemise järele vaatab, saab oma kõrvaga kuulda, kellele tänu ja lilled ja kummar-
dused tallele panna. Kellele see tühjast
tuulest tulnud raha üle taskuveere voolaks
või vastukarva oleks!

Majand müüdi küll napilt kuu aega hil-
jem ära, aga juhataja silmad olid soojad ja
hellad.

Üks mõte on mul küll nende arenda-
jate koha pealt. Eestist on nad 101 kinnistu
hoonestusõiguse ostnud, Türimailt seal-
hulgas 29 (pealt poolentuhande hektari), aga
internetis väljanäitusel rippuvates ametlikes
aruannetes on kasumid nii ema- kui tütar-
firmal puhta miinuses ja võlgu kogunenud
enam kui omanike vastutada varasid. Väga
armas näitlejatar, Tiguteatris on teda varem
näha olnud, lonksas müüginaise rolli män-
gides muudkui vett ja higistas, sest muidugi
on neil raske. Palk aruannetes väiksevõitu,

nii 6-7 tuhande tuuri, mis sa hing sellega
ikka rõõmustad. Mina arvan, et me peaks
siin Türi vallas oma jõulutunneli tegema ja
vaesekesi toetama. Lähevad rõõmsamaks ja
toovad meile tuulikuid ehk juurdegi...

... sest kuulukse, et Inglismaal pidada
suured rahad hakkama pandama, et seal
tuulikuid maha võtta. Need tuleks ikka meile
tuua! Paikusel arendajad ütlesid, et mür-
gistest tiivalabadest võiks hiljem õuemööblit
ja ehitusmaterjali tegema hakata.

Tori vallas jälle küll räägivad, et Tootsi
tuulikud on nende koerad hulluks ajanud.
Kindlasti puhuvad tühja juttu. Mina olen
seda usku, et kui see madalsagedus meist
läbi vuhab ja maamehel taskud tuult ja
tuuleraha täis, hakkavad lehmad paremini
lүpsma, vili vohama ja õnn jõuab lõpuks
meie õuele.

Või mis teie arvate?

Türi valla vanaemad
ENE PUULMANN JA VIUU MÄNNIK

Türi vallas toimetavad silmapaistvad terviseedendajad

Sotsiaalministeerium kutsus vastuvõtule silmapaistvamad tervise ja heaolu edendajad üle Eesti, et tunnustada nii 2023. kui ka 2024. aasta parimaid tegijaid. Terviseminister Riina Sikkut tunnustas riikliku tänukirjaga Türi valla tervisedendus- ja kogukonnaspetsialist Eva Seerat ning Türi noortekeskuse ja Perepesa juhti Jane Reiljan-Rajasaart. Mõlemad naised on oma tegevusega aidanud muuta kogukonda hoolivamaks ja tervislikumaks.

Eva Seera on Järvamaa tervisenõukogu esimees ja entu-
siasstlik tervislike eluviiside propageerija, kelle panust Türi
valla ja Järvamaa terviseedendamisse ei saa mitte alahinnata.
Tema algatatud ja koordineeritud terviseprojektid on aidanud
tõsta inimeste teadlikkust nii füüsilise kui ka vaimse tervise
hoidmise ning ennetamise teemadel.

Jane Reiljan-Rajasaar on Türi Perepesa juhina olnud
vanemahariduse eestvedajaks. Türi Perepesa, mis asub Türi
noortekeskuse ruumides, on tegutsenud alates 2018. aastast
ning kasvanud oluliseks kohtumispaigaks lastega peredele.
Perepesa pakub mitmekesiseid tugiteenuseid ja koolitusi, mis
aitavad parandada perede elukvaliteeti.

Türi vallavolikogus 19. detsembril

Türi vallavolikogu II koosseis kogunes istungiks 19. detsembril 2024 Kabala mõisas. Volikogu istungi päevakorras oli seitse punkti.
• Informatsioon – kokkuvõtte Türi valla tegevustest 2024. aastal. Val-
lavanem Sulo Särkinen tegi ülevaate Türi vallavalitsuse tegevustest.
• Ülevaade Türi vallavolikogu alaliste komisjonide ühisest koos-
olekust.
• Türi noortekeskuse (sh Türi loomemaja ja Türi perepesa) 2023.
aasta tegevuse kontrolli tulemuste kinnitamine. Türi vallavolikogu
otsustas tunnistada Türi noortekeskuse (sh Türi loomemaja ja Türi
perepesa) 2023. aasta tegevuse sihipäraseks ja heaks.
• Türi valla 2023. eelarvest mittetulundusühingute, sihtasutuste ning
seltsingute rahastamise õiguspärasuse ja otstarbekuse kontrolli

Pildil vasakult: Türi valla tervisedendus- ja kogukonnaspetsialist
Eva Seera, terviseminister Riina Sikkut ja Türi noortekeskuse ning
Perepesa juht Jane Reiljan-Rajasaar. FOTO: TRIIN PÄRNA.

Türi Perepesa populaarsemate teenuste hulka kuuluvad
„Papside klubi“, mängu- ja lauluringid, perekool ning „Ime-
lised aastad“ koolitused. 2023. aastal pälvis Türi Perepesa
ka Järvamaa tervisetegu 2023 tiitli.

MERLE RÜÜTEL

tulemuste kinnitamine. Türi vallavolikogu tunnistas Türi valla
2023. aasta eelarvest mittetulundusühingute, sihtasutuste ning
seltsingute rahastamise õiguspäraseks ja otstarbekaks.
• Sihtasutusele Järvamaa täiendava raha maksmiseks Türi vallale
rahalise kohustuse võtmine. Türi vallavolikogu otsustas täiendavat
kohustust mitte võtta.
• Türi vallale audiitori määramine. Türi vallavolikogu otsustas
tulenevalt riigihanke tulemusest määrata Türi valla 2024., 2025.,
2026. ja 2027. majandusaasta aruannete audiitorkontrolli teostajaks
AUDEST AUDIITORTEENUSTE OÜ.
• Türi valla 2025. aasta eelarve I lugemine. Türi vallavolikogu
otsustas lõpetada Türi valla 2025. aasta eelarve esimese lugemise.

JärvaRehvikeskus

PROFESSIONAALNE REHVIVAHETUS

Rehvide ja velgede müük, soodsaimad hinnad
Järvamaa suurim valik rehve kohe riulist võtta
Rehvide hooajaline hoiustamine

Vaata meie e-poodi
www.jarvarehvid.ee

esto
järelmaks

Naastrehvide hinnad alates	
185/65R15	49€
205/55R16	55€
205/60R16	59€
215/60R16	65€
215/65R16	71€
215/55R17	71€

Viljandi 13, Türi. Tel 5309 0746.

LIITU MEIE MEESKONNAGA!

HOOLDAJA

Käru Südamekodu

TÖÖÜLESANDED
Hooldaja tööülesanneteks on eakate hooldamine ja abistamine igapäeva toimingutes. Hooldusplaani täitmine ja abistamine ravimite manustamisel. Elanike kaasamine igapäevasesse tegevusse arvestades tema soove, tervislikku seisundit, meeleolu ja võimeid.

OOTAME SINULT - Hooldustöötaja tunnistus või tunnistuse puudumisel valmidus hooldustöötaja koolituseks. - Soov inimesi aidata - Täpsus, korrektsus ja pingetaluvis - Hea koostöö- ja suhtlemisoskus - Positiivne ellusuhtumine ja empaatiavõime	KASUKS TULEB - Arvutioskuse algtase - Varasem töökogemus - Vene keele oskus suhtlusasandil	SIND OOTAB - Professionaalne ja toetav meeskond - Võimalused täiendkoolitusteks - Pikaajaline ja stabiilne töö - Head töötingimused - Spordi- ja tervisetootus
--	---	---

Kandideerijal palume saata oma CV karu@sudamekodud.ee
Käru Südamekodu juhataja, +372 517 2057

www.sudamekodud.ee

KoldeTuli

www.koldetuli.ee

Kütteklotsid (puisteruum) määrg	29 €/rm
Kütteklotsid (puisteruum) kuiv	49 €/rm
Halupuu lepp 45-60 cm määrg	59 €/rm
Küttepinnud määrg (~2,5 rm/pakk)	65 €/pakk
Halupuu kask 50 cm määrg	69 €/rm
Halupuu lepp 30 cm kuiv	85 €/rm
Kuiv kütteklots 40L (48 võrku)	283 €/alus
Kuiv lepp 30 cm 24L (60 kohvrit)	359 €/alus
Kuiv kask 30 cm 24L (60 kohvrit)	394 €/alus

Nüüd ka e-pood, kus järel - ja osamakse võimalus !!!

Tel 516 0288 Türil

TEADE

Dementsusega inimeste ja nende lähedaste tugigrupi järgmine kohtumine toimub 14. jaanuaril kell 17 Türi kultuurikeskuses. Ootame kõiki sõbralikku ja toetavasse vestlusringi!

PIPI-LIIS SIEMANN, dementsuse kompetentsikeskuse juht

KULTUUR

N 9.01 kell 18 Kabala piirkonna III mälumäng. Küsimused koostab Mati Roosmaa. Korraldajad: Kabala rahvamaja ning Kabala Kultuuri- ja Spordiselts. Info tel 523 7398.

R 10.01 kell 19 Lõuna-Järvamaa mälumäng Türi kultuurikeskuses.

L 11.01 kell 16 PÄRLIPÄEV Kabala rahvamajas. Tähistame traditsiooniks saanud August Pärlile pühendatud Pärlipäeva, kus kuulutatakse pidulikult välja Kabala Pärli tunnustuse saaja. Esinevad kohalikud kollektiivid ja külalisena on laval ansambel Lõõtsanööbid.

P 12.01 kell 10 Üldlaulu- ja tantsupeo segakooride I eelproov Türi kultuurikeskuses.

R 17.01 kell 17 Tiit Jaanson'i kutsutud kunstnike ühishäituse „Kassid ei naerata kunagi. Stopp. Meie universumis on Must Auk“ avamine Türi kultuurikeskuse galeriis.

R 17.01 kell 19 KINOKLUBI kutsub külla- „Freudi viimane seanss“ Oisu rahvamajas. Piletid 6/5€.

Legendaarne psühhoterapeut Sigmund Freud kohtub teise maailmasõja hakul enda juures kirjaniku Clive S. Lewisega, et vaielda universumi ühe suurima mõistatuse, Jumala olemasolu üle. Filmi peosas elav legend Sir Anthony Hopkins („Isa“, „Voonakeste vaikimine“).

P 19.01 kell 18 Oisu rahvamajas- Gongirännak ja shindo õhtu Selve Miiliga, osalustasu 15€.

Pane selga mugavad riided, võta kaasa joogamatt ja lõõgastuseks pleed. Info telefonil 5340 3551.

E 20.01 kell 19 KINOÕHTU Türi- „Aurora“ EST 2024. Piletid 6/5€. Usujuhi tütar Aurora sõidab abikaasa Joonasega oma vanemate juurde pulma-aastapäeva tähistama. Samal ajal üritab naisega ühendust saada tema endine salaarmuke Lenny. Abikaasale ei jää see aga märkamatuks. Aastapäeva tähistamisest kujuneb välja pereväärtusi ülistav vaatemäng, millega Aurora isa Valdek tahab järgijale luua pilti ideaalsest peremudelist. Paralleelselt käivitub teine ajatasand ning vaatavad lennutatakse ajas aasta tagasi, otse Aurora ja Lenny ootamatu ja tulise armuloo keskmesse, mille käigus tõmbab mees Aurora oma pöörasesse maailma. Osades Johanna Maarja Mägi, Jörgen Liik, Ott Kartau, Karin Rask, Indrek Taalmaa, Rea Lest ja paljud teised.

T 21.01 kell 18 KINOÕHTU Kabala rahvamajas- „Aurora“ EST 2024. Piletid 6/5€.

K 22.01 kell 19 KINOÕHTU Kärü rahvamajas- „Aurora“ EST 2024. Piletid 6/5€.

N 23.01 kell 19 KINOÕHTU Kädva Küla Seltsimajas- „Aurora“ EST 2024. Piletid 6/5€.

N 23.01 kell 19 Jazzliit ja Türi Kultuurikeskus LIVE | Siim Aimla Jazz Trio. Siim Aimla – saksofon, Rain Rämmal – klaver, Ara Yaralyan – bass. Piletid eelmüügist Piletilevis ja Türi kultuurikeskuses 10€, samal päeval 12€.

R 24.01 kell 19 KINOÕHTU Oisu rahvamajas- „Aurora“ EST 2024. Piletid 6/5€.

III liiga 1. turniiri võitis Türi JK Ganvix

Turniiril osales kokku 11 meeskonda, kes olid jagatud viie- ja kuueliikmelistesse alagruppidesse. Pärast alagrupimänge ootas kummagi grupi kahte paremat ees poolfinaalmäng, mille võitjad kohtusid finaalis ning kaotajad selgitasid kolmanda koha omaniku.

Suur finaalmäng viis vastamisi Türi JK Ganvixi ja FC Hella Hundi ehk kaks meeskonda, kel õnnestus võita nii oma poolfinaalmäng kui alagrupp. Võidukarika saatuse otsustas üksainus värav, mille lõi Ganvixi kasuks Arkadi Burujan.

Turniiri kolmanda koha mängus läksid vastamisi oma poolfinaali kaotanud FC Joker ja FC Kose. Tasavägine kohtumine lõppes 1:1 viigiga, mistõttu selgitati viimane poodiumikoht penaltiseerias, kus oli edukam Kose.

Turniiri parimaks mängijaks valiti Kert Kiik (Türi JK Ganvix). Parima väravavahi auhinna teenis Arp Andreas Kaup (FC Hell Hunt), suurim väravakütt oli 5 tabamuse autor Herol Riiberg (FC Joker).

EELK Türi Püha Martini koguduse juhatus ja õpetaja tänavad jõuluõhtul oreli remondi heaks annetanud inimesi – kokku annetati 1182 eurot.

Kogudusele uue nõukogu ja juhatuse valmiseks palume liikmetel uuendada enda kontaktandmeid.

Sobiva kanali leiate tyrikirik.ee

E 27.01 kell 11 Temufi lastelavastus „Must ja valge koer“ Türi kultuurikeskuses. Sõnatu lastelavastus menuka multifilmi ainetel. Laval- NATALI VÄLI, SILVER KALJULA, RAUNO KAIBIAINEN (Improteater IMPEERIUM). Autor ALENA MUNKOVÁ. Lavastaja- dramaturg TANEL TING. Lavastuse „MUST JA VALGE KOER“ keskmes on kaks koera, kes oma vahvate kikilipsudega valmistavad parajalt palju peavalu ühele nipsakale varessele. Seekordne lavastus jutustab aga loo sellest, kuidas üksteise kallal torisemine ja kiusamine ei tee kellegi elu lihtsamaks. Mõnikord tasub lasta enda õuele uusi tegelasi. Soovitatav vaatajaile alates 4. eluaastast. Etendus on ühes vaatuses ja kestab ligikaudu 45 minutit. Etendustes kasutatakse lavatossu. Otsemüük ja grupibroneeringud: kaisa@temufi.ee. Pilet 18€.

T 28.01 kell 17 TALVELAUL Väätsa rahvamajas.

N 30.01 kell 13 Väärikate ülikooli loengupäev jaanuaris Türi kultuurikeskuses. **13** – „Sinu sisemine tarkus võib päästa Sinu elu“ INDREK SEIRE (regionaalhaigla üldkirurg- vanemarst).

14.45 – „Kuidas kaitsta last/lapselast väärkohtlemise eest?“ ANNA FRANK (sotsiaalkindlustusamet, lastemajateenuse juht).

Võta kaasa oma TASS ja 3€. Ürituse toimumist toetab Türi vald ja seda on kaasrahanud Euroopa Liit.

R 31.01 kell 19 Lavastus „PARADIIS“ Türi kultuurikeskuses. Autor Tõnu Õnnepalu, lavastaja, helikunstnik ja dramaturg Veiko Tubin. Osades: Rasmus Kaljujärv ja Germa Toonik. Etendus kestab 1h 40min ühes vaatuses. Lavastus tõukub Tõnu Õnnepalu menuromaanist „Paradiis“. Paradiis on üks koht ja üks aeg. Kohaks väike küla Hiiumaa läänerannikul metsa ja mere vahel, ajaks aastad, kui Eestisse jõudis vabadus...

Piletid hinnaga 28/25€ müügil Piletimaailmas, Piletilevis, Türi kultuurikeskuses. Soovitatud alates 14+ eluaastast. Sooduspilet kehtib: (üli)õpilastele, ISIC-kaardi omanikele; õpetajatele, ITIC-kaardi omanikele; pensionäridele. Grupitellimused erihinnaga (20+ piletit), tellimus nuutrum@nuutrum.ee. Info 507 9528 Inge Kaseleht inge@nuutrum.ee. Filmimine/pildistamine ei ole lubatud!

L 1.02 kell 11 Üldlaulu- ja tantsupeo orkestrite eelproov Türi kultuurikeskuses.

P 2.02 kell 14 Lauluklubi kokkusaamine Türi kultuurikeskuses. Reper-tuaaris on laulud ametitest.

R 7.02 kell 19 Lõuna-Järvamaa mälumäng Türi kultuurikeskuses.

NÄITUSED

Kuni 1.02. 2025 Märt Lõhmuse fotonäitus rabamaastikest Türi kultuurikeskuse fuajees.

Alates 17.01 Tiit Jaanson'i kutsutud kunstnike ühishäitus „Kassid ei naerata kunagi. Stopp. Meie universumis on Must Auk“ avamine Türi kultuurikeskuse galeriis.

Kuni 27.01.2025- Margus Tiitsmaa - Sorge maalinäitus „NÄUTUS NÄITUS“ Türi kultuurikeskuse klaassaalis.

TÜRI MUUSEUM

Alates 14. jaanuarist Türi muuseumis näitus “Tali tuli, tuli tali” kus muuseumikogudest on välja pandud uisud, suusad ja kelgud.

TÜRI RAAMATUKOGUS

Türi raamatukogus

14.01 kell 14 Türi Kodu raamatukogutund

18.01 kell 12 Muinasjutuline lastehommik

Oisu raamatukogus

29.01 kell 16 Raamatuklubi

Laupa raamatukogu

30.01 kell 13.15 Tähistame Laupa raamatukogu 95. tegutsemisaastat

Kahala raamatukogu

11.01 kell 11 Lastehommik

Kärü raamatukogu

11.01 kell 10 Põnnihommik. Oodatakse 2-6aastaseid lapsi koos vanematega ühistegevustele

15.01 kell 12 Koguneb Memmeklubi. Külas on Elari Hiis

17.01 kell 13.30 Raamatuklubi Süda kokkusaamine

25.01 kell 13 Lauamängu laupäevak. Gomoku tund

VÄÄRIKATE ÜLIKOO

30. JAANUAR 2025

kell 13 - “Sinu sisemine tarkus võib päästa Sinu elu” INDREK SEIRE (Regionaalhaigla üldkirurg-vanemarst)

kell 14.45 - “Kuidas kaitsta last/lapselast väärkohtlemise eest?” ANNA FRANK (Sotsiaalkindlustusamet, lastemajateenuse juht)

SPORDISÜNDMUSED

JAANUAR

9.01 kell 18 Kabala piirkonna mälumängu III etapp Kabala rahvamajas, Heli Martin, 523 7398

11.01 kell 16 Võrkpalli I liigamäng IMsport/Türi SK vs Tallinna Ülikool Konesko Türi spordihoones, Ilmar Mõttus, ilmamottus78@gmail.com, 507 9149

14.01 kell 17.30 Suusatamise seeriavõistlus „Türi suusatalv 2025“ Türi Tolli suusarajal, Kaarel Kallas 5330 8128, Janika Vingel tyrispordi-kool@gmail.com

21.01 kell 15 Järvamaa TV10 OS II etapp Konesko Türi spordihoones, Leonhard Soom, staadion51@gmail.com, 509 6812

28.01 kell 17.30 Suusatamise seeriavõistlus „Türi suusatalv 2025“ Türi Tolli suusarajal, Kaarel Kallas 5330 8128, Janika Vingel tyrispordi-kool@gmail.com

Jõuluhõnguline detsember Retla-Kabala koolis

Traditsiooniliselt ootasid Retla-Kabala kooli lasteaia- ja koolilapsed jõule läbi detsembrikuu ühiselt advendihommikuid pidades. Lisaks oma inimestele, kes jõulutunnet aitasid luua, külastas meid advendiaja alguse puhul Vaike Pärn oma toredate juttudega jõuludest ja kommetest, koos mängiti ja tantsiti. Ja loomulikult lauldi karmoška saatel jõululaule. Aitäh veelkord, armas Vaike. Terve kooli- ja lasteaia pere oli jõulukuule sobivalt varustatud igapäevaselt päkapikumütside ja jõulutundega. Usinalt käisid meie kõigis õppekohtades päkapikud, kes saatsid lastele kirju ja töid ikka sussidesse, mis igal lapsel kenasti aknale riputatud oli, ka maiust.

Kõik meie usinad “laulupäkapikud” olid kohal ka Paides toimunud päkapikkude ühtelaulmisel, kus koos teiste Järvamaa laululastega päkapikkude rongkäik peeti ja peale seda ka armas kontsert anti. Kabala õppehoones oli aga ühel jõulukuul kolmapäeval sagimist rohkem kui muidu - õpilased ja ka lapsevanemad pidasid jõululaata. Laadakülalistele pakuti väikest kultuurikava ja loomulikult rohkelt ostlemisvõimalusi toetamaks Kabala lasteaia- ja koolipere tegevusi teenitud tulu annetamise näol. Suur tänu siinkohal nii müüjatele kui ka loomulikult ostjatele, ilma kellela sellised ettevõtmised ei õnnestukski.

Kogu Retla-Kabala kooli lasteaia- ja koolipere sai ühiselt kokku, et advendikontserdil üles astuda ning koos jõulude ootuses laulu-, pilli- ja tantsuetasteid nautida. Loomulikult ei puudunud ka sellest detsembrikuust piparkookide meisterdamine, küpsetamine,

kaunistamine ja nendega maiustamine.

Kabala jõulupeol said küllalised sel aastal kogeda pea ehtsat päkapikumaa külastust. Pidu oli armas ja südantliigutav. Jõuluvana kaes lapsed üle ja kiitis kõik kingivääriliseks olevat. Jõuluseiklus Oisu majas oli aga esialgu ärevust tekitav, kuna päkapikud olid laste kingitused ära kaotanud. Päkapikk, kes saanis kingikotte valvama pidi, oli magama jäänud ja nii kotid maha pudenesid. Õnneks tuli töökatel päkapikkudel meelde, kus nad lapsi piilumas käisid ja üheskoos leiti kõik kingikotid üles ning lapsed oma pakkidest ilma ei jäänud.

Vahetult enne vaheajale minekut toimus traditsiooniline mälumängu voor, kus sel korral oli põhiteemaks jõulud Eestis ja ka mujal maailmas. Oli palju äratundmisi oma teadmiste kinnitamisel ja ka muidugi huvitavaid uusi teadmisi.

Puändiks jõulukuule koolis sai veel Rakvere teatri etenduse “Piparkoogimehike” külastus. Etendus ja ka peale seda lapsi üllatanud jõuluvana pakkus kõigile meeldivaid emotsioone ja pikk bussisõitki oli pigem mõnus koos olemise aeg, kui et tüütu ja pikk sõit. Jõulud möödusid meil kõigil omas tempos ja isemoodi, kuid kindlasti leidis igaüks aja olla kallitega koos ja kasvõi korra aeg maha võtta, et nautida hetke.

Ilusat alanud aastat kõigile Retla-Kabala kooli kollektiivi ja ka lasteaia- ning koolilaste poolt!

VANA JA UUS

Türi majandusgümnaasiumi enesearendajate rühma poistel on parasjagu käsil riviõppuse tund. Aasta oli siis 1938 ja paljusid neist viis mõne aasta pärast tee idarindele. Pilt on nagu vabadussõtta minevatest poistest - talvisel ajal koolivormi mütsidega ja seljas riided, mis kodust kiiruga kaasa haaratud. Mitmed neist kahjuks sõjast enam omal jalal tagasi koju ei pöördunudki ja puhkavad oma viimast und Türi vanal kalmistul...

FOTO RENE VILJATI KOGUST

Samal platsil on praegu vaikne ja rahulik ning linnakodanikud saavad nautida neid väheseid kauneid talveilmasid, mis viimasel ajal on olnud. Loodetavasti jääb see vaikus meie kõigi jaoks pikemaks ajaks kestma...

FOTO RENE VILJAT

TÜRI-ALLIKU KÜTTEKONTOR

MÜÜA LÕHUTUD LEPAPUID
MÜÜGIL 25-60cm
KASEBRIKETT

Tel. 51 66 305

AllikuGrupp

ANNELI
ÕMBLUSTEENUSTE OÜ

- Õmblen, parandan, kohendan.
- Siidikleidist - tööriieteni.
- Kodutekstiili õmblus.

Viljandi tn 9 hoovis
Broneeri aeg: tel. 5855 3231

UUED KODANIKUD

OSKAR, MAIRON
Palju õnne!

25.jaanuaril 11- 13.30
Türi Kultuurikeskuses

Hinnad soodsad
Välis- ja vabaaja
riided Soomest
lastele ja
täiskasvanutele

Soodne laomüük -
Uued riided Soomest
naistele, meestele, lastele

LAOMÜÜK -
riided
Soomest -
Türi,
Aravete -
Järvamaa
ja Lehtse RM

f

LAOMÜÜK -
riided
Soomest -
Türi,
Aravete -
Järvamaa
ja Lehtse RM

• PROFESSIONAALNE PUHAUSTUS • KORSTNAMÜTSID •
KORSTNAPÜHKIJA
• KÜTTEKOLLETE PARANDUSED •

Sypfer OÜ
53 423 630

HOOLDAMATA KORSTNAD JA KÜTTESEADMED
ON REAALNE OHT TEIE KODULE !!!

MÜÜME JA HINDAME
SINU KODU!

Kõik teenused ühest kohast!
Kinnisvara müük, üür,
konsultatsioon, hindamine
ja seadustamine!

Võta ühendust!

Lea Kerma
512 4236
lea.kerma@arcovara.ee

ARCO VARA

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

21. veebruar alates 10.00
TÜRI
NOORTEKESKUSES
Etteregistreerimine (kell 9-15)
telefonil 5323 2454
*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prillistjale TASUTA!

Türi Rahvaleht

Türi, Hariduse 3,
72213, Järvamaa
Tel: 513 3385
E-post: teet.reier@tyri.ee
Tegevtoimetaja: Teet Reier
Korректор: Kerli Rhede
Küljendaja: Teet Reier
Raamatupidaja:
Signe Tõotsu

Trükkija: AS Kroonpress
Levitaja: Omniva
Väljaandja:
Türi Arengu Sihtasutus

Türi Rahvaleht tuleb iga
kuu alguses kõikidesse
Türi valla postkastidesse
tasuta.
Trükiarv on 5800 ja
lugejaid u 11 000.

Kuulutuste ja reklaami
vastuvõtt toimetuses
või e-posti teel
teet.reier@tyri.ee või
uudised@tyri.ee

Toimetusel on õigus kirju
ja teisi kaastöid nende
selguse huvides toimetada
ning lühendada.

OSTAN

IGASUGUSEID VANU FOTOSID
JA KOOLILÕPU MÄRKE

TÜRI FOTOGRAAF
RENÉ VILJAT

Tel 525 8325
reneviljat@gmail.com

ÕHKSOOJUSPUMBAD,
ÕHK-VESI SOOJUSPUMBAD
ja MAASOOJUSPUMBAD

Hooldus, remont, märgpesu
Tel 518 3495 • ratienergia@gmail.com

www.rati.ee

Rehvitööd. Keevitus.
Viljandi tn 9 telefon
5358 1596

KINO
klubi

9.17. JAANUAR
KELL 19
Olau rahvamajas

Septikute, mahutite ja bio-
puhastite müük ja paigaldus.
Vee- ja kanalisatsioonitrasside
ehitus. 5377 6570

FEKAALIVEDU
VÄLIKÄIMLATE RENT
TRANSPORDITEENUS

tel. +372 452 2002
e-mail: agri@speq.ee
www.fekaaliabi.ee
www.speqagri.ee

metsa- ja põllumaa ost
kasvava metsa ost-müük
metsamaterjali transport
metsa ülestöötamine
võsaraie ja kokkuvedu
kallurveod, kopateenus
metsatehnika treilerveod
saematerjali müük
küttepuude müük

Mäekalda tn 2, Türi linn, Türi vald, 72213 Järva maakond
kolmestar@kolmestar.ee • Tel 503 5585 • www.kolmestar.ee

ÜÜRILE ANDA TÜRIL NÜÜDISAEGNE KÕETAV LAOPIND

Alates 130 m² kuni 1500 m² koos laoriulite, elektritõstukite, kaamerate, signalisatsiooniga jm vajalikuga. Mugav ligipääs veokitele. Pakume kaupade hoiustamise laoteenust. Koos laopinnaga võimalus üürida ka kontoripinda.

OÜ Kolmestar • Tel 501 5328

TÜRI SUUSATALV 2025

14.01.2025 3KM VABATEHNIKA
28.01.2025 6KM VABATEHNIKA
11.02.2025 SPRINT
25.02.2025 9KM VABATEHNIKA

Türi Tolli suusaradadel
Kaarel Kallas, tel. 53308128
Tyrispordikool@gmail.com

Pärlipäev

11. JAANUAR, KELL 16.00
KABALA RAHVAMAJAS

Kuulutame pidulikult välja
Kabala küla Pärl 2024

Esinevad kohalikud kollektiivid

Külalisesinejana laval
ansambel Lõõtsanõobid

Täpsem info:
www.tyriujula.ee
Tel. 5666 4223

Türi ujula
55. sünnipäev
10. jaanuaril

Kõik ühekorra pääsmed 5€
5x ja 10x pääsmed -10%
Ujumisrõivad ja -varustus -20%

Türi Muusikakool kutsub osalema projektis „Mõnusad mandoliinid“

Türi Muusikakool alustab 2025. aasta veebruarist kuni maikuu lõpuni kestva mandoliinistuudio õppeprojektiga „Mõnusad mandoliinid“, mille eesmärgiks on tekitada huvi mandoliinimängu õppimise vastu.

Osalema oodatakse muusikahuvilisi Türi valla lapsi alates 2. klassist, kellel on soov läbi mandoliinimängu muusikamaailma avastada. Õppetöö toimub grüpiõppe vormis, sest koos kaaslastega on alati julgem ja toredam musitseerida.

Tunnid toimuvad ühel korral nädalas ja tunni pikkuseks on 45 minutit. Õppetöös osalemine on tasuta ja seda finantseeritakse riigipoolse huvihariduse/huvitegevuse lisavahenditest.

Eelregistreerimine 6. jaanuarist kuni 24. jaanuarini telefonil 508 3213 või tööpäevadel muusikakoolis kohapeal 12.00 – 18.00.

Esimene kohtumine ja projekti tutvustus toimub Türi Kultuurikeskuse väikeses saalis esmaspäeval, 27. jaanuaril 2025 algusega kell 18.15.

Täiendav info tyrimuusika@gmail.com, tel 5083213 (Silja Aavik).